

Zorgplan Frits Bodeschool 2019 - 2023

'worden zoals je bedoeld bent'

Voorwoord

Worden zoals je bedoeld bent.

God heeft elk kind geschapen, naar Zijn beeld. Met andere woorden, we lijken op Hem! Afkomst verloochent zich niet, je kunt zien “ van wie dat ur ientjen is”.

Wat is het mooi als we samen met kinderen kunnen optrekken om zo te groeien en steeds meer te lijken op Hem.

Jezus laat ons in de Bijbel zien hoe God is, en wij willen Hem als ons grote Voorbeeld zien.

Wat leren we dan van Hem?

We zien aan Jezus dat hij met iedereen omging, Hij sprak met de bovenlaag van de samenleving, de leiders van de gemeenschap, de kenners van de Bijbel. Maar hij ging ook eten bij de gewone man en vrouw en zelfs ging hij om met de mensen die door anderen veracht werden.

Zo willen wij ook zijn, elk kind is uniek. Niemand is meer of minder!

Hoe zie je dat in ons onderwijs?

Dat kunt u lezen in deze zorggids. Daarin staat dat wij uitgaan van een gemeenschap, de klas. Daar gebeurt het. Maar in de klas zitten verschillende kinderen, die allemaal op hun eigen manier leren. Als leerkracht zetten we ons voor elk kind in. We zien wat het nodig heeft en bieden dat aan. Wanneer sommige kinderen hetzelfde nodig hebben, dan bieden we dat aan in groepjes.

Hoe vaak staat in de Bijbel dat Jezus met ontferming bewogen is?

Ook daarvan willen we leren. Als leerkrachten gaan we liefdevol met de kinderen om, geven complimenten, maar ook duidelijke grenzen.

Wat betekent dit voor de zorg binnen onze school?

We kijken positief naar de kinderen, wat kan het kind al zelf. In de onderbouw wordt gewerkt met de zone van de naaste ontwikkeling en ook in de bovenbouw zie je dit terug.

Leren vanuit een veilige basis en in een veilige omgeving. Met leerkrachten die om elk kind heen staan.

Om zo te worden zoals Hij je bedoeld heeft!

Visie

Juist deze christelijke achtergrond willen we vertalen in de zorg. Alle kinderen zijn even waardevol en we zien ze ook als parels in Gods hand.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich evenwichtig ontwikkelen. Ook in de zorg willen we dit niet uit het oog verliezen. Samen met de leerkracht, leerling en ouders zullen we zoeken naar mogelijkheden en compenserende factoren om de leerling te helpen, waarbij niet alleen de te behalen doelen voor de leerstof belangrijk zijn maar met name het welbevinden en het leren leren.

Inleiding

Ons doel is passend onderwijs te bieden aan alle leerlingen. In dit plan willen we beschrijven hoe onze zorg is vormgegeven en laten we zien hoe verschillende procedures verlopen.

Onze school werkt handelingsgericht en opbrengstgericht.

Inhoudsopgave

Voorwoord, Visie en Inleiding	2
Inhoudsopgave	3
Hoofdstuk 1: doelen en zorgstructuur	
Doelen	4
De Zorgstructuur	5
Zorgniveau 's	6
1 – zorgroute, cyclus hgw	7,8,9
Bouwvergadering	9
Groepsbesprekingen	9
Leerlingbespreking	10
Groepsplan	10
Ontwikkelingsperspectief	10,11,12
Hoofdstuk 2: taken op het gebied van zorg	
Wie doet wat op het gebied van zorg?	13
Taken van de leerkracht	13
Taken van de Intern Begeleider	14
Taken van de Directeur	15
Taken van de onderwijsassistent	15
Vormen van overleg	16,17
Toetsen en de invoering in ParnasSys	18
Afname en verwerking van de toetsen	18,19
De zorg in ParnasSys	20
Notities in ParnasSys	20
Hoofdstuk 3: beleidsplan begaafde leerlingen.	21
Bijlagen	
A Jaarplanning 1 zorg route	
B Analysemodel data verzamelen	
C Groepsbespreking gesprekspunten	
D Flitsbezoeken	
E Leerlingbesprekingsformulier	
F Format Groepsplan	
G Checklist voor Groepsplan	
H OPP formulier	
I Toets rooster	
J Hulpzinnen voor formuleren onderwijsbehoeften	
K Overdrachtsformulier	
L beleid zittenblijven	
M aanpak zonleerlingen per zorgniveau	
N verklarende woordenlijst	

Hoofdstuk 1: doelen en zorgstructuur

Doelen

- De leerkrachten schrijven groepsplannen voor rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spelling. Hierin worden alle leerlingen opgenomen. Vanaf februari 2017 werken we met een nieuw format in Word.
 - Wanneer een ontwikkelingsperspectief moet worden opgesteld, wordt dit geschreven door de IB in samenwerking met de leerkracht. Het opp wordt in Parnassys toegevoegd.
 - Leerkrachten schrijven in Parnassys notities, toetsen en onderwijsbehoeften.
 - Leerkrachten maken analyses van de Cito-toetsen en zo nodig van methodetoetsen en weten deze toe te passen op de ontwikkeling van de leerlingen.
 - IB volgt aan de hand van trendanalyses de opbrengsten per groep.
 - Het mt analyseert vanuit ultimview op schoolniveau en stelt denkvragen op voor de collega's.
 - De collega's bespreken de analyse twee keer per jaar in PLT's per bouw.
 - De zorg die wordt geboden wordt geanalyseerd door de IB en de leerkracht.
 - Geboden individuele zorg moet worden geëvalueerd, welke de IB coördineert.
 - Als school kijken we kritisch welke leerlingen, met hun onderwijsbehoeften, doorverwezen worden naar de Smalle Commissie
 - Het beleid voor hoogbegaafde leerlingen wordt geïmplementeerd met de betreffende doelen.
-
- De **directeur** is integraal verantwoordelijk voor de school.
 - De **bouwcoördinator** heeft een duidelijke lijnfunctie en bezit ook verantwoordelijkheden op onderwijskundig niveau.
 - De **intern begeleider** kan personeelsleden bepaalde adviezen cq opdrachten geven die op haar terrein liggen. Onze school heeft twee IB-ers die in deeltijd werken.
 - Het **managementteam** vergadert in principe 1 x in de 2 weken. Hierbij zijn de directeur, de bouwcoördinator en een intern begeleider aanwezig.
 - Eén keer in de maand is er een **teamvergadering**.
 - Vijf keer per jaar is er in de onder- en bovenbouw een bouwvergadering.
 - Vijf keer per jaar is er een **PLT (professioneel leerteam)**. Er zijn leerteams voor rekenen, begrijpend lezen, zaakvakonderwijs en coöperatief leren.

De Zorgstructuur

Werken volgens HGW

Hieronder worden de verschillende aspecten toegelicht:

- De zorgleerlingen
- De zorgniveaus
- 1 zorg route cyclus hgw
- 1 zorg route Frits Bode School
- PLT
- Groepsbespreking
- Leerlingbespreking
- Groepsplannen
- Ontwikkelingsperspectief

De zorgleerlingen

De leerkracht signaleert kinderen die extra zorg nodig hebben. Deze zorg kan gericht zijn op het gebied van het leren, het sociaal emotioneel functioneren, de werkhouding of de thuissituatie. Het ene kind kan na kortdurende zorg weer op het normale niveau functioneren terwijl een ander kind behoefte heeft aan langdurige intensieve zorg. Om hier duidelijkheid in te blijven houden werken we met verschillende zorgniveaus.

De IB-ers werken met de SOWB lijst, (speciale onderwijs behoeften) die 1 x per jaar wordt aangepast. Hierop is te zien welke leerlingen op verschillende gebieden extra zorg nodig hebben. In de overdracht voor de zomervakantie bespreken de leerkrachten deze leerlingen. Na de zomervakantie heeft de intern begeleider in de tweede schoolweek met elke groep een groepsbespreking n.a.v. de overdracht, waarbij de SOWB lijst ook wordt besproken

Zorgniveaus:

Zorgniveau 0:

Het onderwijs voor alle leerlingen. Dankzij de leerlijnen, toetsen, andere evaluaties, een goede administratie en de besprekingen in het kader van de 1-zorgroute plant de leraar het onderwijs voor deze klas en voert dat uit.

Zorgniveau 1:

Incidentele hulp in de klas, zonder dat de leraar daarvoor een hulplan o.i.d. maakt. Het kind staat vermeld in de basis (maan) groep van het groepsplan.

Zorgniveau 2:

De leraar en de IB'er overleggen over de leerling; vanuit het overleg maakt de leraar een plan (ster of zon) en voert dit uit. De extra zorg wordt in de klas vorm gegeven. De ouders worden op de hoogte gesteld tijdens reguliere contacten als 10 minuten gesprekken.

Zorgniveau 3:

Na overleg tussen leraar en IB'er wordt er intern een verdiepende analyse uitgevoerd om beter zicht te krijgen op de problematiek. De leraar maakt op basis van de analyse een individueel hulplan (of samen met IB een opp) mede op basis van de mogelijkheden van de remediërende mogelijkheden van de school. De ouders worden als gelijkwaardige partners

bij het proces betrokken. De IB'er voert indien nodig individuele- of groeps gesprekken met leerlingen om leerlingen sterker te maken in het sociaal emotioneel functioneren.

Zorgniveau 4:

Zijn de opbrengsten op niveau 3 na twee of drie periodes van twee maanden niet voldoende, dan volgt eventueel een onderzoek door een externe deskundige. De handelingsadviezen die daaruit voortkomen, zijn dan de leidraad voor het opp. De ouders zijn hierbij steeds als deelnemers in de besluitvorming betrokken.

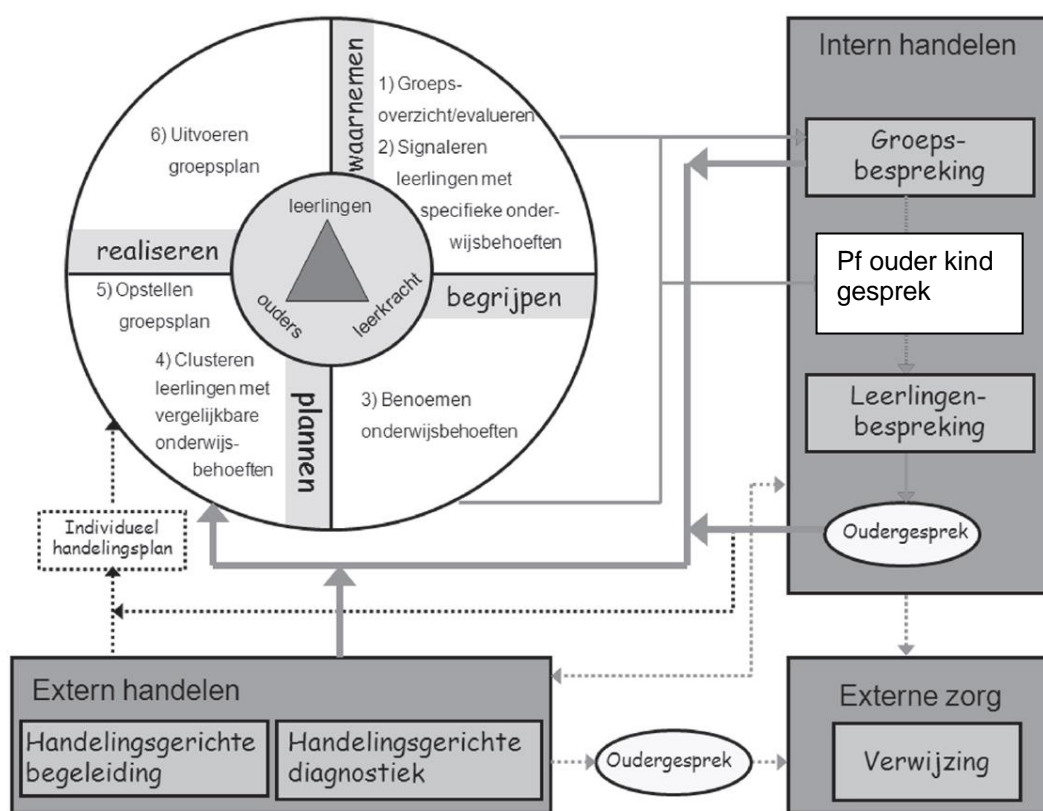
Zorgniveau 5:

Wanneer alle mogelijkheden van de school zijn ingezet, zonder dat de leerling voldoende vorderingen maakt, start de IB'er een verwijzingsproces naar een passender onderwijsvorm, door de leerling aan te melden bij de Smalle Commissie. De ouders zijn hierbij als deelnemers in de besluitvorming betrokken.

De 1 – zorg route cyclus HGW

We werken met de 1- zorgroute en dus ook handelingsgericht werken. HGW is planmatig omgaan met verschillen; het onderwijs aan alle leerlingen afstemmen op de onderwijsbehoeften van elk kind. De 1-zorgroute beschrijft de in onderwijszorg vereiste stappen op groepsniveau, schoolniveau en bovenschools niveau. Op groepsniveau werken volgens de cyclus handelingsgericht werken. De leerkracht signaleert leerlingen die extra aandacht nodig hebben op tijd en schetst een helder beeld van de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Groeps- en leerlingbesprekingen en de PLT's stellen ons in staat leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften effectief te clusteren, een doelgericht groepsplan op te stellen, uit te voeren en te evalueren.

Op schoolniveau levert de 1-zorgroute een effectieve zorgstructuur op met concrete stappen om de kwaliteit van de onderwijszorg in school te verbeteren. Binnen het samenwerkingsverband zorgt de 1-zorgroute voor samenwerking met alle partners in onderwijs en zorg in de regio en voor een efficiënte afstemming tussen schoolinterne en externe zorg.

Jaarplanning 1 - zorgroute

De jaarplanning is een jaaroverzicht waarin de planning van didactische groepsplannen en groepsbesprekingen zijn opgenomen.

Zie bijlage A

Afspraken:

Data voor het inleveren van groepsplannen en overzichten worden aangegeven in de jaarplanning. De plannen worden digitaal. Directie en IB hebben op deze manier inzicht in de geschreven plannen en overzichten.

Kernwoorden van HGW zijn:

- afstemmen van het onderwijs op de pedagogische en didactische onderwijsbehoeften van alle leerling
- hoge maar reële verwachtingen hebben van alle leerlingen
- vroegtijdig signaleren van leerlingen die extra aandacht nodig hebben
- kwaliteit van de school verbeteren
- transparant zijn in de zorgstructuur.
- goede overgangen van peuterspeelzaal naar groep 1, en van groep 8 naar VO
- goede afstemming met externe zorg.
- samenwerking binnen de regio.

Op groepsniveau betekent dit voor de leerkracht dat zij / hij:

- gegevens over de leerlingen verzamelt en ordent in een groepsoverzicht
- preventief en proactief onderwijs aanbiedt aan alle kinderen, in drie niveaugroepen.
- afstemt op de pedagogische en didactische OWB van de leerlingen
- volgens een plan en effectief omgaat met de verschillende OWB
- een goed klassenmanagement heeft en daar op reflecteert
- doelgericht werkt aan de hand van leerlijnen
- vastlegt in parnassys en/of het groepsplan wat er gedaan is en met welk resultaat.
- een goede en effectieve communicatie heeft met duo collega's en bouwcollega's tijdens PLT en informeel
- zijn professionaliteit vergroot.

Op schoolniveau betekent dit voor directie en ib:

- in een jaarcyclus de hele school en alle groepen twee maal bespreken in het MT.
- in een jaarcyclus de groepen vier maal bespreken in een groepsbespreking
- ib verheldert de speciale OWB op een databord in de ib-ruimte
- een goede interne zorgstructuur hebben, met bepaalde beslismomenten
- uitwisseling van kennis en vaardigheden, intern, extern en in de regio.
- verbeteren van het werken met leerlijnen, toets analyses en reflectie.
- transparantie in de procedures voor het invoeren van externe zorg
- transparantie in de procedures voor het aanmelden van leerlingen bij de Smalle Commissie
- een goede overdracht van peuterspeelzaal naar groep 1, en van groep 8 naar VO

De cyclus van HGW bestaat uit 4 fasen:

We werken vanuit de pdsa-cirkel: signaleren, analyseren, plannen en doen.

Op basis van de verschillende OWB clusteren we de klas in 3 groepen:

Maan: leerlingen die de basis stof met normale instructie en verwerking aankunnen

Ster: leerlingen die meer nodig hebben om de basis stof voldoende te leren.

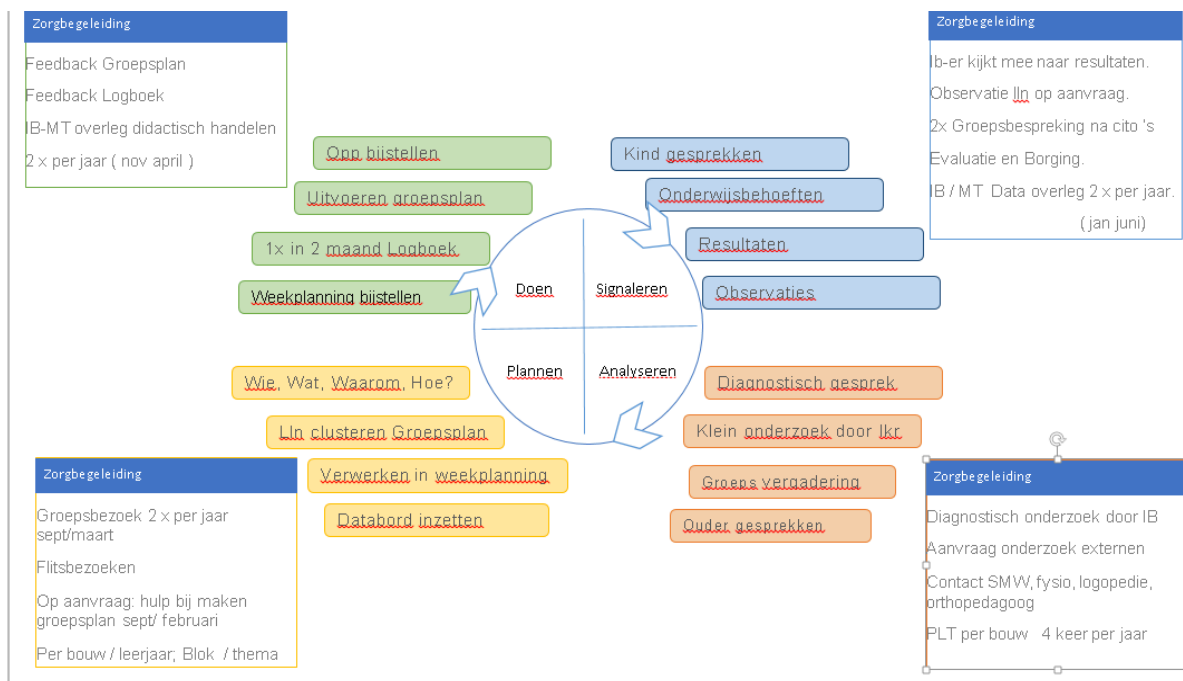
Zon: leerlingen die naast de basisstof nog meer kunnen leren.

Individueel: leerlingen met een OPP, die een specifiek aanbod nodig hebben.

OWB = onderwijsbehoeften

VO = voortgezet onderwijs

OPP = ontwikkelingsperspectief

Bouwvergadering

Voorafgaand aan de groepsbespreking is er een vergadering per bouw, waarin de groepsanalyse na de Cito-toetsen besproken wordt aan de hand van een formulier 'data verzamelen'. Zie bijlage B. Elke groep presenteert de cito-analyse van zijn/haar groep. Het ingevulde formulier "groepsanalyse na cito" is een ondersteuning en leidraad voor het gesprek o.l.v. directeur, bouwcoördinator of intern begeleider. Deze vergadering heeft als doelen:

- Gezamenlijke verantwoordelijkheid creëren: niet alleen voor je groep, maar ook voor je bouw.
- Opbrengstgericht denken en handelen.
- Elkaar aanzetten tot het nadenken over het handelen als leerkracht in deze groep.

Samen zoeken naar oplossingen voor knelpunten op pedagogisch, didactisch en sociaal vlak

Groepsbespreking

Deze vinden plaats:

- in de tweede schoolweek (feedback op opp, groepsplannen, bespreken sowb leerlingen, Zien vorig schooljaar aanpak en evaluatie)
- de week na de herfstvakantie (SiDi, Zien, methodetoetsen en groepsplannen tot nu toe)
- na de cito's van januari en mei

Voorafgaand aan de groepsbespreking vult de leerkracht het groepsbesprekingsformulier in en deelt dit een aantal dagen voor de groepsbespreking, zodat IB zich kan voorbereiden. De IB-er leidt de groepsbespreking en maakt een verslag in parnassys van de afspraken en besluiten. De groepsbespreking is het moment waarop de intern begeleider de leerkracht ondersteunt bij het doorlopen van de cyclus van handelingsgericht werken met groepsplannen. Ter voorbereiding op de groepsbespreking maakt de leerkracht alle plannen en groepsplannen op orde. Er wordt tijdens de groepsbespreking specifiek besproken hoe de leerkracht in de volgende periode tegemoet kan komen aan de onderwijsbehoeften van deze groep. Het nieuwe groepsoverzicht zon-maan-ster wordt besproken. Is de clustering van leerlingen zo haalbaar en effectief? Onderwijsbehoeften worden zo nodig aangescherpt. De intern begeleider vraagt of de leerkracht ondersteuning nodig heeft bij het maken van de nieuwe groepsplannen. Er wordt besproken welke leerlingen ondersteuning nodig hebben

buiten de klas (Intern begeleider overlegt daarna met de onderwijsassistenten) en welke leerlingen uitgebreid besproken moeten worden in een leerlingbespreking. De intern begeleider is belast met de begeleidingsverantwoordelijkheid, de leerkracht heeft de uitvoeringsverantwoordelijkheid.

Zie bijlage C en D.

Na de groepsbespreking vindt er een groepsbezoek of flitsbezoek plaats door de intern begeleider. Flitsbezoeken worden gehouden a.d.h.v. een aantal kijkpunten. Zie bijlage E.

Leerlingbespreking

Tijdens deze bespreking staan de onderwijsbehoeften van het kind centraal. Er kunnen verschillende redenen zijn om een kind aan te melden voor een leerlingbespreking.

- De hulp die geboden wordt laat onvoldoende resultaat zien
- Er is sprake van een acute intensieve zorgbehoefte (sociaal emotioneel)
- De leerkracht is handelingsverlegen en de onderwijsbehoeften zijn niet duidelijk

Voorafgaand vult de leerkracht het formulier leerlingbespreking in. We maken hierbij gebruik van het formulier van Adapt. Zie bijlage F

Tijdens de bespreking is het van belang niet te blijven hangen in de problematiek, maar juist kijken naar de juiste begeleiding en welke stappen er moeten worden ondernomen. We maken duidelijke afspraken, maar we willen er voor waken dat we een verkapte vorm van individuele handelingsplannen gaan krijgen.

Groepsplannen

Dit is een overzicht van de groep. Hierin staan de onderwijsbehoeften, de doelen, de aanpak en werkvormen. De leerkracht maakt dit voor de hele groep, die ingedeeld wordt in subgroepen. Het richt zich op alle leerlingen. Groepsplannen worden vastgelegd in de map groepsplannen op het bureaublad van de pc. Zie bijlage G

Functies van een groepsplan:

- geeft inzicht in de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen, geclusterd in maximaal 4 subgroepen. 1: Basis (maan), instructie gevoelig. 2: Verlenging (ster), instructie afhankelijk. 3: Verrijking (zon), instructie onafhankelijk. 4: Individueel.
- Geeft inzicht in wie, wat, wanneer doet.
- Geeft inzicht in wat je gaat doen en wat gedaan is en met welk resultaat.

2 x per jaar wordt het groepsplan bijgesteld en besproken met IB. Voorafgaand aan dit gesprek wordt het plan geëvalueerd en een nieuw concept gemaakt. Een groepsplan is doelgericht en opbrengstgericht en leidt dus tot betere resultaten. Na elke bloktoets van de methode, wordt een korte evaluatie ingevuld. Minimaal twee keer per jaar (in november en april) wordt er bij 'tussenevaluatie' bijgeschreven door de leerkracht en onderwijsassistent.

Ontwikkelingsperspectief

Een ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld voor die leerlingen die op één of meer gebieden niet de doelen horend bij niveau eind groep 7 zullen halen. Een ontwikkelingsperspectief bevat uitspraken over de doelen die we met de leerling willen bereiken. Doel van het werken met ontwikkelingsperspectieven:

- Waarborgen goede afstemming op de mogelijkheden van de leerling
- Doelgericht plannen van het onderwijsaanbod voor deze leerling
- Maken van beredeneerde keuzes in leerlijnen en onderwijsaanbod
- Werken vanuit hoge, realistische verwachtingen
- Waarborgen van een goede aansluiting VO

Voor welke kinderen?

Er wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld

- voor leerlingen van wie de inschatting is dat de leerresultaten einde basisschool op één of meer gebieden lager dan niveau eind groep 7 zullen uitkomen
- voor leerlingen van wie de inschatting is dat hun leerresultaten alleen op niveau eind groep 7 zullen uitkomen wanneer de school planmatig speciale hulp inzet

Wanneer?

Vanaf dl 30 (eind groep 5) wordt voor alle kinderen voor wie dat nodig is een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Daarbij worden ook de einddoelen van de basisschool voor deze leerling (uitstroomperspectief) geformuleerd. Bij uitzondering wordt een OPP eerder opgesteld.

Wat gaat er aan vooraf?

- Er is aantoonbare ondersteuning geboden aan de leerling, blijkend uit hulpplannen / hulp in het kader van groepsplannen
- De leerling is besproken in leerlingbespreking intern en met de orthopedagoog
- Met de ouders is minimaal twee keer over de problemen gesproken
- Uitzondering: verhuisgevallen

Wie beslist?

Groepsleerkracht en ib'er beslissen samen om voor een kind een ontwikkelingsperspectief op te stellen. De teamleden worden naderhand geïnformeerd.

Onderbouwing

De beslissing om een ontwikkelingsperspectief op te stellen is gebaseerd op objectieve gegevens, zoals

- pedagogisch-didactische gegevens (verkregen uit observatie en onderzoek)
- de resultaten van kwalitatief goed opgezette, uitgevoerde en geëvalueerde plannen
- intelligentieonderzoek

Bij de beslissing om een ontwikkelingsperspectief op te stellen wordt altijd de orthopedagoog geconsulteerd.

Uitgangspunten

Bij het opstellen van het ontwikkelingsperspectief

- formuleren we onze doelen ambitieus en realistisch
- baseren we onze doelen op handelingsgerichte informatie die we over het kind hebben; we beperken ons hierbij dus niet tot toetsgegevens
- formuleren we (tenminste) halfjaarlijkse tussendoelen
- beschrijven we hoe we gaan werken aan het bereiken aan de gestelde doelen

Kinderen voor wie een ontwikkelingsperspectief is opgesteld, krijgen per definitie een aangepast onderwijsaanbod.

Minimaal twee keer per jaar vindt een evaluatie plaats. Op basis van de evaluatie wordt het onderwijsaanbod voor de komende periode bepaald. Zo nodig worden op basis van de evaluatie de tussen- en einddoelen aangepast.

Communicatie met de ouders

De ouders worden intensief betrokken bij de beslissing te gaan werken met een ontwikkelingsperspectief. Daarbij wordt de ouders gevraagd middels een handtekening aan te geven dat ze op de hoogte zijn van het ontwikkelingsperspectief voor hun kind.

Bij de evaluatiemomenten (**minstens twee keer per jaar**) wordt met de ouders besproken hoe de voortgang is en welke de vervolgstappen worden. Dit wordt ook schriftelijk verwerkt in het OPP en/ of hulpplan.

Opzet van het gesprek met ouders:

1. Geef aan dat je ouders nodig hebt als ervaringsdeskundige.
2. Start met het laten noemen van drie kwaliteiten van hun kind.
3. Wat weten we al om goed te werken met uw kind = onderwijsbehoeften noemen.
4. Gesprek over het opp.
5. We werken gezamenlijk aan 1 doel (kiezen, bespreken).
6. Nieuwe afspraak noemen (maart en juni, verder op aanvraag van ouders)

In gesprek met het kind

Het is belangrijk het kind te betrekken bij het ontwikkelingsperspectief en eraan te werken dat het kind zich eigenaar voelt van de eigen ontwikkeling.

Daarom worden met het kind regelmatig gesprekjes (kindgesprekken) gevoerd. Daarbij komt aan de orde: waar sta je nu, waar gaan we naar toe werken, wat kun jij doen om ervoor te zorgen dat je het doel gaat halen, hoe kunnen we je hierbij helpen.

Rond het opp gesprek met de ouders:

Leerling bij het gesprek betrekken door te benoemen dat er een gesprek is met ouders. Is er iets dat we speciaal moeten bespreken? Ook na afloop leerling even spreken en gemaakte afspraken benoemen.

Rollen en verantwoordelijkheden

Ib'er en groepsleerkracht formuleren samen doelen en tussendoelen. Bij het opstellen van de einddoelen (uitstroomperspectief) is eveneens de orthopedagoog betrokken.

De groepsleerkracht maakt het plan hoe (inclusief wat, wie, wanneer) toegewerkt wordt naar het tussendoel. De ib'er ondersteunt hier zo nodig bij.

De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor de uitvoering van het ontwikkelingsperspectief. Groepsleerkracht en ib'er evalueren gezamenlijk halfjaarlijks de voortgang en stellen zo nodig vervolgoelen bij. De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor de communicatie met de ouders, daarbij indien nodig / gewenst ondersteund door de ib'er.

Zie bijlage H.

Hoofdstuk 2: Wie doet wat op het gebied van zorg

Taken van de groepsleerkracht

- De leerkracht is verantwoordelijk voor het stimuleren en begeleiden van de didactische en sociaal – emotionele ontwikkeling van alle leerlingen in zijn groep en gaat er van uit dat de leerlingen verschillende ontwikkelingsbehoeften hebben. De taak van de leerkracht is: zo goed mogelijk aan deze behoeften tegemoet te komen.
- De leerkracht is bekend met de interne zorgroute van de school
- De leerkracht houdt zich aan het gegeven toetschema en de afname van de methodegebonden toetsen.
- De leerkracht neemt de methode (on)afhankelijke toetsen af, kijkt ze na en analyseert deze zorgvuldig.
- De leerkracht voert de methode (on)afhankelijke toetsen in, in ParnasSys;.
- De leerkracht stelt op basis van de onderwijsbehoeften en toetsresultaten een groepsplan op.
- De leerkracht bereidt zich voor op de groepsbesprekingen.
- De leerkracht bereidt leerlingbesprekingen voor aan de hand van het leerlingbesprekingsformulier.
- De leerkracht vult elk half jaar het handelingsdeel van het opp in.
- De leerkracht heeft kennis van het digitaal dossier van de leerlingen uit zijn/ haar groep.
- De leerkracht legt de vorderingen van de leerlingen uit zijn/ haar groep vast in het digitaal dossier volgens de vastgestelde afspraken.
- De leerkracht ziet de ouders als didactische en pedagogische partners.
- De leerkracht onderhoudt regelmatig contact met de ouders van alle leerlingen in de groep en draagt zorg voor rapportage.
- De leerkracht nodigt de ouder(s) meerdere keren uit op school.
- De leerkracht evalueert de geboden zorg en betreft, waar nodig, hierbij de onderwijsassistent
- De leerkracht stelt een onderwijskundig rapport op bij verhuizing. Dit in samenwerking en in overleg met de IB.
- De leerkracht werkt volgens de afspraken wat betreft de inhoud van de groepsmap.
- De leerkracht vult Zien in voor iedere leerling uit de groep. Er wordt vervolgens een aanpak beschreven en uitgevoerd.
- De leerkracht draagt bij aan innovaties en ontwikkelingen binnen de school en eigen professionaliteit. Dit door literatuurverdieping, het volgen van cursussen en nascholing.
- De leerkracht dient op de hoogte te blijven van recente ontwikkelingen op het gebied van zorg en/ of leer- en gedragsmoeilijkheden, door zelfstudie of het volgen van nascholing verzorgt door externe partners.
- De klassenmap actueel houden. Deze map zorgt voor:
 - Een goede overdracht tussen duo collega's.
 - Een overzichtelijk geheel van het klassengebeuren.
 - Een overzichtelijke overdracht voor invalleerkrachten.

De map bevat informatie die belangrijk is voor het moment van nu. Tevens bevat het een jaarplanning en weekroosters, waar vooruit gedacht wordt. Er zijn zaken die in deze map gemakkelijk vindbaar moeten zijn.

Taken van de Intern Begeleider

Coördinerende taken

- De IB stelt procedures en richtlijnen op en bewaakt deze.
- De IB organiseert onderzoek en hulp.
- De IB plant de groepsbespreking en leerling-besprekingen. Zij bereidt deze zorgvuldig voor, leidt de gesprekken en draagt verantwoordelijkheid voor het notuleren.
- De IB heeft 1x in de twee weken zorgoverleg in het mt.
- De IB schrijft 1x per twee weken een ib-memo, die gedeeld wordt in het team
- De IB draagt verantwoordelijkheid voor dossiervorming en –beheer en controleert steekproefsgewijs de gegevens in ParnasSys.
- De IB is verantwoordelijk voor het aanleggen en onderhouden van een (papieren) dossier voor zorgleerlingen.
- De IB plant en coördineer de afname van methode-onafhankelijke toetsen.
- De IB coördineert de aanmelding en verwijzing van leerlingen voor interne zorg
- De IB woont het IB – overleg bij; onderhoudt contacten met andere intern begeleiders uit het werkverband, netwerkbijeenkomsten en nascholing.
- De IB onderhoudt contacten met externen en ouders.
- De IB coördineert de plaatsing van leerlingen op een school voor SBO of SO via de Smalle Commissie
- De IB coördineert het eventueel terugplaatsen van leerlingen van het SBO, SO naar het BAO via de Smalle Commissie
- De IB houdt de zorgroute/ zorglijn binnen de school in de gaten en zorgt dat de Zorggids per planperiode van vier jaar wordt vernieuwd.
- De IB zorgt dat de aanmeldingsprocedure voor vierjarigen goed verloopt en heeft hierover zo nodig overleg met ouders en/of peuterspeelzaal
- De IB bestelt zo nodig nieuwe cito-boekjes

Begeleidende taken.

- De IB begeleidt leerkrachten bij het formuleren van de hulpvraag.
- De IB biedt hulp bij het maken van OPP of groepsplannen.

Innoverende taken.

- De IB zorgt voor kennisoverdracht bij inhoudelijke vergaderingen.
- De IB analyseert de zorg en koppelt deze via de cyclus hgw terug naar het team.
- De IB evalueert de zorg binnen de school.
- De IB neemt initiatieven in innovatieve veranderingen m.b.t. het didactisch en sociaal – emotioneel functioneren van de leerlingen binnen de school.
- De IB werkt aan eigen professionaliteit door bijscholing, bezoeken aan congressen e.d. en blijft op de hoogte van de ontwikkelingen rond Passend Onderwijs.

Coachende taken

- De IB bezoekt groepen n.a.v. bijv. groepsplannen of leerlingbesprekingen.
- IB doet leerling-observaties op aanvraag
- De IB voert gesprekken met de leerkracht die reflectie stimuleren.
- De IB coacht de leerkracht bij het werken aan persoonlijke – en schooldoelen
- De IB werkt aan gezamenlijke geformuleerde onderwijskundige doelstellingen en implementatie van het schoolbeleid.
- De IB werkt samen met directie aan de coördinatie van kennis en onderwijsontwikkeling.
- De IB fungeert als schakel tussen de leerkracht en de externe zorg.
- IB functioneert als trainer en begeleider ter ondersteuning van de leerkracht. Het verbeteren van de pedagogische aanpak, instructie en klassenmanagement.

Taken van de directeur op het gebied van zorg

- De directeur is eindverantwoordelijk voor de zorg binnen de school.
- De directeur laat zich informeren door alle bij de zorg betrokken personen.
- De directeur geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de bij de zorg betrokken personen en neemt ook besluiten.
- De directeur coördineert de ontwikkelingen op het gebied van de zorg.
- De directeur initieert veranderingen en ontwikkelingen, zo mogelijk samen met de voor de zorg verantwoordelijke personen.
- De directeur heeft regelmatig overleg met IB en andere voor de zorg verantwoordelijke personen binnen de school.
- Binnen het MT worden de zorgleerlingen besproken n.a.v. de ib-memo.
- De directeur heeft 2x per jaar overleg met de IB betreft analyses en opbrengsten, na de groepsbespreking.
- De directeur maakt de zorgparagrafen van het schoolplan en de schoolgids, in samenwerking met de IB.
- De directeur stimuleert nascholing op het gebied van specifieke leerlingenzorg.
- De directie onderhandelt en sluit contracten met externe zorginstanties, wat betreft nascholingsbeleid.
- De directeur bewaakt het ontwikkelingsproces van de school, rekening houdend met het schoolconcept en het schoolplan.
- De directeur houdt zich op de hoogte van actuele ontwikkelingen m.b.t. onderwijsinnovaties als Passend Onderwijs, de Brede Zorggroep/ -school.
- De directeur legt (integrale) verantwoording af aan het bevoegd gezag. (Algemene directie en bestuur).
- De directeur coördineert activiteiten m.b.t. schoolverlaters.
- De directeur draagt zorg voor de archivering van de gegevens van schoolverlaters via ParnasSys.
- De directeur houdt zich op de hoogte van de toets gegevens van het LVS via ParnasSys.
- De directeur plant onderwijskundige vergaderingen, rapportenvergaderingen en PLT's in op het jaarrooster.

Taken van de onderwijsassistent.

We zetten de onderwijsassistent (o.a.) in voor ondersteuning van de zorg.

- De OA verricht werkzaamheden met individuele (of groepjes) leerlingen. De werkzaamheden vinden voornamelijk binnen de groep plaats. Aanmelding lopen via IB.
- De OA werkzaamheden sluiten aan op de hulpvraag van de leerkracht, welke verantwoordelijk is voor de leerlingen en de extra hulp en ondersteuning.
- De OA heeft regelmatig een voortgangsoverleg met de IB betreffende de OA werkzaamheden.
- De OA houdt de gegeven zorg en de voortgang van het plan bij, welke wordt geschreven door de leerkracht.
- De OA geeft de betreffende leerkrachten en IB een rooster waarop staat aangegeven wanneer welke leerling OA krijgt en voor welk vak/ onderdeel.
- De OA neemt de verschillende toetsen af. De uitkomsten worden besproken met IB en de betreffende leerkracht.
- De OA dient op de hoogte te blijven van recente ontwikkelingen op het gebied van zorg/ en of leerling-problematiek.

Vormen van overleg op het gebied van zorg

Teamvergadering	
Deelnemers:	Hele team
Doel / inhoud	Op het gebied van zorg: het synchroniseren van het zorgproces in onder- en bovenbouw, belangrijke punten die voor het hele team van belang zijn.
Frequentie	1 keer per maand, op woensdag

Intervisie	
Deelnemers:	Hele team of per bouw.
Doel / inhoud	Wanneer een leerling zoveel vragen geeft, kunnen we met zijn allen een intervisie plannen om de leerkracht verder te helpen met dit kind.
Frequentie	Als het nodig is, wordt er een intervisie gepland.

Groepsbespreking	
Deelnemers:	Leerkracht, IB
Doel / inhoud	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evaluatie vorige groepsplan. ▪ Bespreken hoe de leerlingen op een effectieve en haalbare manier geclusterd kunnen worden. ▪ Verzamelen van praktische handvatten voor het opstellen van het nieuwe groepsplan. ▪ Maken van afspraken over de begeleiding van de leerkrachten
Wie doet wat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IB Bestuderen aangereikte uitkomsten/ effecten van het handelen in de voorgaande periode door de leerkracht. Vaststellen relevante gesprekspunten voor de groepsbespreking Het leiden van de groepsbespreking en de uitwerking en verspreiding van kort verslag van de afspraken en besluiten aan de direct betrokkenen. Het bewaken van de gemaakte afspraken. ▪ Leerkracht Uitvoeren van de cyclus. Overdragen van uitkomsten en effecten aan de IB
Frequentie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Alle groepen 4 maal per jaar in september, november, februari en juni

Bouwvergadering	
Deelnemers:	Leerkrachten, IB en/of mt
Doel / inhoud	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bespreken van de cito-uitslagen: signaleren, analyseren, diagnosticeren. ▪ Verzamelen van praktische handvatten en delen van ervaringen voor het bereiken van hogere scores op de cito. ▪ Bouwbijeenkomsten met als onderwerp een speerpunt van de school, zoals rekenen, coöperatieve werkvormen en begrijpend lezen. ▪ Evt. maken van afspraken voor collegiale consultaties. ▪ Gezamenlijke verantwoordelijkheid creëren: niet alleen voor je groep, maar ook voor je bouw. ▪ Opbrengstgericht denken en handelen. ▪ Elkaar aanzetten tot het nadenken over het handelen als leerkracht in deze groep. ▪ Samen zoeken naar oplossingen voor knelpunten op pedagogisch, didactisch en sociaal vlak
Wie doet wat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IB

	<p>Het leiden van de bouwvergadering over cito en de uitwerking en verspreiding van kort verslag van de afspraken en besluiten aan de direct betrokkenen.</p> <p>Het bewaken van de gemaakte afspraken.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Leerkracht <p>Analyseren van de cito-resultaten.</p> <p>Actief betrokken zijn en open staan voor nieuwe (betere?) ideeën.</p> <p>Constructief samen werken aan speerpunten van de school</p>
Frequentie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Alle groepen minimaal 5 keer per jaar; tussen elke vakantie in

Leerling-bespreking

Deelnemers:	<p>Leerkracht en IB (RT, externen)</p> <p>Wanneer noodzakelijk een extern begeleider</p>
Doel / inhoud	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verhelderen van de specifieke onderwijsbehoeften van de aangemelde leerling ▪ Vaststellen hoe de leerkracht in het groepsplan of in een individueel handelingsplan aan deze onderwijsbehoeften tegemoet kan komen. ▪ Vaststellen of en waarbij de leerkracht intern of extern begeleiding nodig heeft. ▪ Inroepen van schoolexterne begeleiding en zorg op basis van een duidelijke begeleidingsvraag van de leerkracht als blijkt dat de onderwijsbehoeften van de leerling onduidelijk blijven en/ of onduidelijk is hoe aan deze behoeften tegemoetgekomen kan worden. ▪ Nemen van een besluit om de mogelijkheden van een (tijdelijke) verwijzing te onderzoeken van de leerlingen naar een andere school als blijkt dat de school niet in staat is om aan de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling tegemoet te komen.
Wie doet wat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IB <p>Aanscherpen van de begeleidingsvraag van de leerkracht</p> <p>Informatie verzamelen over de leerling.</p> <p>Doorgeven van de begeleidingsvraag en de verzamelde informatie aan de extern begeleider.</p> <p>Verslaglegging na de leerlingbespreking.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Leerkracht <p>Leerlingbesprekingsformulier vooraf invullen.</p> <p>Gesprek met ouders na de leerlingbespreking</p>
Frequentie	Dit hangt af van het aantal aanmeldingen vanuit de groepsbesprekingen

MT

Deelnemers:	Directie, bouwcoördinator, intern begeleider
Doel / inhoud	algemene en specifieke zaken binnen de school en verenigingsbreed worden besproken en toegelicht.
Wie doet wat	Allen leveren agendapunten aan Gezamenlijke besluitvorming.
Frequentie	1x in de twee weken.

Overleg met externen

Deelnemers:	IB, leerkracht, RT, ouders, hulp instanties
Doel / inhoud	Specifieke leerlingen bespreken, zorgen delen, het handelen afstemmen
Frequentie	Indien nodig.

Hoofdstuk 3: toetsen en de invoering in Parnassys

Inleiding.

Binnen het huidige onderwijssysteem zijn toetsen niet meer weg te denken. Binnen schoolvereniging Rehoboth zien we de meerwaarde van toetsen, terwijl we tegelijkertijd de menselijke maat niet uit het oog willen verliezen.

De meerwaarde van de toetsen ligt wat onze schoolvereniging betreft op twee gebieden:

- a. Zicht krijgen en houden op de vorderingen van de leerlingen
- b. Zicht krijgen en houden op de kwaliteit van het onderwijs

Ad a.

Door middel van de toetsen willen we vaststellen op welk niveau een leerling zit. Dit is belangrijke informatie om handelingsgericht te kunnen werken en om eventueel een ontwikkelingsperspectief op en vast te kunnen stellen.

Ook is voor ons de diagnostische functie van de toetsen van belang. Waar maakt het kind fouten en wat doet hij goed? Op welke wijze kan ik daar als leerkracht mijn onderwijs op aanpassen en de leerling/groep verder helpen?

Ad b.

We willen met de toetsen zicht houden op de kwaliteit van ons onderwijs. We verantwoorden ons hiermee naar ouders, inspectie en onszelf. Doen we de goede dingen en doen we de dingen ook goed?

Vanuit deze twee gedachten worden dus toetsen afgenomen. Dit heeft gevolgen voor de wijze van afnemen. Het doel is niet de toets foutloos te maken, maar het doel is dat we kinderen en de resultaten goed in beeld krijgen en daardoor onderwijs kunnen geven dat passend is voor de kinderen.

De betrouwbaarheid van de toets is vooral afhankelijk van de wijze waarop hij wordt afgenomen. Dat wat de leerkracht doet, doet er ook hier toe!

Iedere toets bevat een handleiding waarin staat opgenomen hoe de toets moet worden afgenomen. Dat is het uitgangspunt bij afname. Het tweede uitgangspunt is dat kinderen fouten mogen maken. Het gaat er dus niet om dat het kind de toets foutloos maakt, maar dat de randvoorwaarden zo zijn dat het kind daardoor niet belemmerd wordt. Een kind hoeft alleen zijn/haar best maar te doen.

Vanzelfsprekend is het niet de bedoeling dat toetsen geoefend worden. Het is echter niet bezwaarlijk om kinderen voor te bereiden op de wijze waarop getoetst wordt.

Afname en verwerking van de toetsen.

Binnen onze schoolvereniging worden de uitslagen van de toetsen bewaard en verwerkt in ParnasSys. We willen dat verenigingsbreed op dezelfde wijze doen, zowel de afname als de verwerking.

Daarom zijn de volgende afspraken gemaakt:

1. De toetsen genoemd in het vastgestelde toets rooster van de vereniging, worden op alle scholen van de vereniging op het juiste moment afgenomen. Zie bijlage G
2. Per school kunnen er aanvullende toetsen zijn. De keuze daarvoor is vrij. Denk bijv. aan de dle-toets van rekenen of begrijpend lezen. Dit wordt individueel ingevoerd.
3. Toetsen worden afgenomen volgens de handleiding.

4. Toetsen worden klassikaal afgenomen door de eigen leerkracht. Afname door stagiaires etc. zorgen er voor dat kinderen aantoonbaar lager scoren.
5. In zeer uitzonderlijke situaties (bijv. bij ernstige faalangst) is het mogelijk na toestemming van de IB-er een toets individueel af te nemen. Deze toets dient wel op groepsniveau te worden ingevoerd. Hiervan dient een opmerking gemaakt te worden in het leerling dossier in het opmerkingen vakje bij de afgenomen toets. Leerlingen met dyslexie mogen bij de toets begrijpend lezen vooraf de tekst doorlezen.
6. Voor de DMT toets in groep 3 geldt dat deze pas mag worden afgenomen na kern 7 van VLL. In groep 3 wordt dan kaart 1 en 2 afgenomen. In juni worden kaart 1, 2 en 3 afgenomen. Deze worden in ParnasSys ingevoerd op groepsniveau.
7. Voor de DMT in groep 4 geldt dat van alle kinderen kaart 1,2 en 3 wordt afgenomen en ingevoerd.
8. De Avi wordt midden groep 5, 6, 7 en 8 bij alle leerlingen afgenomen. Bij DMT worden kaart 2 en 3 afgenomen. Kaart 1 wordt alleen afgenomen als voorgaande DMT-scores onvoldoende waren.
9. Eind groep 5, 6 en 7 wordt de Avi alleen afgenomen bij leerlingen die nog geen AVI-plus hebben behaald. Bij DMT worden kaart 2 en 3 afgenomen. Kaart 1 wordt alleen afgenomen als voorgaande DMT-scores onvoldoende waren.
10. Invoering van de toetsen voor een groep dient te gebeuren door leerlingen via groep te benaderen. Leerlingen die door afwezigheid/ziekte een toets niet gemaakt hebben, maken de toets zo snel mogelijk na herstel. De resultaten worden dan ook op groepsniveau ingevoerd.
11. Voor zittenblijvers geldt de vuistregel: De kinderen worden getoetst met de toets van de klas waarin ze zitten. ParnasSys past zelf de DL aan als een kind blijft zitten. Voor de tweede keer groep vijf betekent dat het kind start met een dl van 20. De DL wordt dus met 10 maanden naar beneden gezet!
12. In bepaalde situaties mag/moet van bovengenoemde punten worden afgeweken dit moet altijd vermeld worden als 'opmerking' in ParnasSys:
 - a. Kinderen met een vastgesteld ontwikkelingsperspectief. Deze kinderen kunnen een lagere toets maken. Deze dient wel individueel verwerkt te worden in ParnasSys.
 - b. Kinderen met een dyslexie- of dyscalculieverklaring maken de toetsen zonder hulpmiddelen, maar ook zonder tijdslimiet. Bij leerlingen met dyslexie wordt de toets vergroot van A4 naar A3 formaat en mag de toets in meerdere delen afgenomen worden.
 - c. Soms mislukt de afname door omstandigheden(bijvoorbeeld: net tegenover de school ontstaat brand...). De toetsafname is niet betrouwbaar en dient dus niet gebruikt te worden. De toets mag overgemaakt worden. Gaat het hierbij om DMT of AVI dan dienen deze gegevens individueel ingevoerd te worden. Een kind dat op zo'n korte termijn opnieuw een toets leest, leest meer woordjes goed.

Het toetsrooster omvat alle methode onafhankelijke toetsen die wij als school dienen af te nemen. Een minimumrooster wordt op bovenschools niveau samengesteld en is dus voor alle scholen van de vereniging hetzelfde. Daarnaast is het aangevuld met toetsen die voor onze school en het volgen van kinderen van belang zijn. Aan het begin van elk school wordt een nieuw toetsrooster (zie bijlagen) uitgereikt. Leerkrachten bewaren deze in de klassenmap evenals een kopie van bovengenoemde afspraken.

De zorg in ParnasSys

Onze schoolvereniging werkt met ParnasSys. Dat is een digitaal leerling-administratie - en leerlingvolgsysteem. ParnasSys zorgt voor een helder zicht op de ontwikkeling van de leerlingen en de resultaten binnen onze school.

ParnasSys biedt voor de leerkrachten een manier van werken waarbij alles overzichtelijk wordt verwerkt en wordt opgeslagen. In het schooljaar 2011- 2012 zijn we gestart met het invoeren van de gegevens voor de leerlingen. De bestaande gegevens van de afgelopen jaren blijven bestaan in het papieren dossier. Alleen de CITO - LVS gegevens zijn in hun geheel voor iedere leerling opgenomen in ParnasSys.

De leerkracht noteert de volgende gegevens in ParnasSys:

- Niet -methode gebonden toetsen
- Methode toetsen
- Begeleiding
 - Kortdurende hulplannen (voor leerlingen die geen opp hebben).
 - Observatielijsten (Zien, ingevuld door leerkracht en leerling)
 - Het sociogram vanaf groep 4. In juni doet ook groep 3 mee.
- Notities
 - Incidentenregistratie
 - Kind gesprek
 - Onderwijsbehoeften
 - oudercontacten
 - Overleg met externen

De intern begeleider legt in ParnasSys vast:

- Leerlingbesprekingsformulier en –verslag
- Notities over overleg met externen en/of oudercontacten
- Notitie groepsbespreking
- Onderzoeksverslagen van externen (Adapt, logopedie, fysiotherapie e.d.)

Door gebruik te maken van de verschillende overzichtsmogelijkheden binnen ParnasSys kan de IB de zorg en de voortgang monitoren.

Notities in ParnasSys

Om de zorg voor elke leerling goed te kunnen volgen is het van belang dat leerkrachten notities maken en bewaren. In ParnasSys wordt dat ingevoerd en heel overzichtelijk gemaakt. Elke leerkracht is er verantwoordelijk voor om zelf de gegevens in te voeren die noodzakelijk zijn om te bewaren. Over de volgende situaties moeten notities bewaard blijven

1. Algemeen **Alg**
Invullen bij algemene incidenten die van belang zijn voor je collega's.
2. Incidentenregistratie **IR**
Dit formulier wordt ingevuld, als sprake is van aandachtspunten als: regelmatig blauwe plekken, regelmatig te laat, wordt gepest, pest, gebruikt fysiek/ verbaal geweld e.d. Wat je schrijft is wat je ziet en wat je zegt!
3. Kindgesprek **KG**
Het thema van het gesprek kan verschillend zijn. Het samen omschrijven van onderwijsbehoeften, doelen die bereikt willen worden, de scores van Zien, zaken die moeilijk zijn voor de leerling e.d.
4. Oudercontacten **OC**
Dit formulier wordt gebruikt voor het verslag van het ouderbezoek, een 10 minutengesprek en overige oudercontacten met een relevante inhoud.
5. Overleg met externen **OE**
Op dit formulier worden notities vermeld betreffende relevante zaken uit het overleg met bijvoorbeeld: logopedist, fysiotherapeut, schoolarts, SMW, JHT, AB, SBD, etc.

Beleidsplan begaafde leerlingen Frits bodebasisschool, Urk

April 2017

Doelen:

Op onze school wordt begaafde leerlingen een passend onderwijsaanbod geboden.

Dit houdt in:

- Dat het onderwijs voor begaafde leerlingen gericht is op een evenwichtige persoonlijkheidsontwikkeling en het welbevinden.
- Dat de wijze van signaleren en diagnosticeren zorgvuldig en transparant geschiedt
- Dat vanuit de diagnose een plan van aanpak voor de leerling wordt opgesteld waarin de onderwijsinhoudelijke en pedagogisch-didactische aanpak wordt beschreven.
- Dat een aanbod van compacten, verrijking en verbreding op een planmatige wijze wordt aangeboden.
- Dat bij het opstellen van het plan van aanpak de leerling actief betrokken wordt en mede verantwoordelijkheid draagt voor het proces
- Dat er een coördinator voor (hoog-)begaafdheid is
- Dat de leerkrachten voldoende geïnformeerd zijn over de onderwijsbehoeften van Begaafde leerlingen en dat zij in deze behoeften te voorzien

Verantwoordelijkheden

De coördinator hoogbegaafdheid is verantwoordelijk voor:

- Het bewaken van het proces van signalering en diagnostiek
- Het analyseren van de observaties
- Het mee opstellen van een plan van aanpak voor de leerling
- Het fungeren als vraagbaak en collegiale gesprekspartner voor leerkrachten en ouders

De leerkracht is verantwoordelijk voor:

- Het uitvoeren van de signalering en diagnostiek
- Het opstellen van een plan van aanpak voor de leerling
- De gesprekken met de leerling en de ouders
- Een goed pedagogisch didactisch klimaat

De leerling is verantwoordelijk voor:

- Zijn/haar eigen leerproces

Zie bijlage 1: zorgroute begaafde leerlingen

Signalering:

Bij de kleuters: 12 weken voor de eerste schooldag vullen de ouders de achtergrondinformatie in. Die moet binnen vier weken ingevuld weer terug. De intern begeleider bekijkt de informatie en deelt belangrijke informatie met de groepsleerkracht. Op de kennismakingsdag maken de nieuwe kleuters een menstekening, die daarna door de leerkracht gescreend wordt. Ook vindt er een gesprekje en/of observatie plaats, waarbij de leerkracht let op specifieke kenmerken van een ontwikkelingsvoorsprong. Vanaf groep 2 hanteren wij SiDi 3. In oktober vindt de groepsscreening plaats. Dit vraagt van de leerkrachten een open blik en een nieuwe kijk op de groep. De hoogbegaafdheidcoördinator verzamelt de gegevens en voert deze in. Daarna is er overleg welke leerlingen verder gevolgd gaan worden. Onze ervaring is dat de meeste leerlingen die gesignaleerd worden, al in beeld zijn. Komen er nieuwe leerlingen naar voren, dan kan in overleg de leerkrachtvragenlijst SiDi. De oudervragenlijst vanuit SiDi en de leerlingvragenlijst SiDi ingevuld worden. De hoogbegaafdheidcoördinator verzamelt de gegevens en bespreekt deze met de betreffende groepsleerkrachten. Zij nodigen indien nodig de ouders uit voor een vervolggroep. We bespreken de onderwijsbehoefte van deze leerlingen en hoe we deze in de groep in kunnen passen. De hoogbegaafdheidcoördinator selecteert in overleg met de groepsleerkracht indien gewenst leerlingen voor de bovenschoolse plusklas. Zij gaan hier het screeningstraject in (uiteeraard in overleg met de ouders). Hiervoor wordt een aanmeldingsformulier ingevuld door de school, worden het lvs en de SiDiformulieren meegestuurd met eventueel onderzoeksgegevens of andere belangrijke achtergrondinformatie. Binnen de Frits Bodeschool start uiteraard ook een traject voor deze leerlingen. Zie bijlage 1.

Kerdoelen:

In het groepsplan wordt elk kind ingedeeld op niveau ster (instructieafhankelijk), maan (de basisgroep) of zon (instructieonafhankelijk). Uiteraard moet voldaan worden aan de kerndoelen.

Verrijking:

In de kleutergroepen:

Er wordt thematisch gewerkt. Het is belangrijk de kleuter met een ontwikkelingsvoorsprong aan te spreken op de vaardigheden die ze al beheersen en daarnaast de mogelijkheden te bieden om zich op andere gebieden te ontwikkelen. Omdat kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong grotere stappen in hun ontwikkeling maken, is het belangrijk activiteiten aan te bieden die reiken naar hun zone van de naaste ontwikkeling. Voor de kleuters bestaat het verrijkingswerk van de m-kast vooral uit: strategische gezelschapsspellen, smart games, bouwopdrachten, rekenspellen en materiaal van VLL.

Aandachtspunten voor compacten per vakgebied vanaf groep 3:

Technisch lezen: meestal laten begaafde leerlingen een grote voorsprong zien bij het lezen of vorderen snel met het leesproces. Wanneer een leerling leest op het eind van groep 3, heeft aanbod van het aanvankelijk leesonderwijs uit de methode nauwelijks zin meer.

Taalvaardigheden: Bij een taalmethode is het lastig om via het vooraf toetsen vast te stellen of de leerling alle onderdelen van de leerstof beheerst. Leerlingen die voor compacten in aanmerking komen scoren in ieder geval I op begrijpend lezen. Bij nieuwe stof wordt meegedaan en de methodetoetsen worden gemaakt. De leerkracht bepaalt zelf welke lessen zinvol zijn voor begaafde leerlingen. Verrijking van taal kan door, naast plusopdrachten uit de methode, gebruik te maken van

- Speurneus (groep 4), Detective denkwerkgroep (groep 5 t/m 8)
- Slimme Taal van het SLO vanaf groep 3 (kranten en tijdschriften en kinderliteratuur)

Spelling: Bij spelling wordt er gecompact als er een I is gescoord op de cito.

Werkwoordspelling wordt niet gecompact. Het is vooral van belang dat de spellingsregels aangeboden worden, zodat de leerlingen de logica van bepaalde regels kunnen ontdekken en deze regels vervolgens zelfs kunnen toepassen. Met spelling bieden we verrijkingswerk aan, wat gebaseerd is op de spelling categorieën waar de groep mee werkt. Het gaat om het toepassen van deze categorieën in verschillende opdrachten. De meeste begaafde leerlingen hebben weinig behoefte aan de oefening op het gebied van spelling.

Begrijpend lezen: Hierbij gaat het vooral om het kunnen toepassen van een aantal vaardigheden en het inzicht in teksten. In de methoden wordt uitgebreid geoefend met verschillende teksten. Hieruit kun je een selectie maken.

Rekenen: als bij CITO I is gescoord, mag de bloktoets vooraf gemaakt worden. Voorwaarde voor compacten is dat hier 80% goed op gescoord moet worden. Aandachtspunt hierbij is wel het gebruik van adequate strategieën bij de basisverwerkingen. Ook al heeft de leerling zichzelf vaardigheden aangeleerd, is het toch belangrijk dat hij bij nieuwe strategieën meedoet met de instructie. Zo bewaak je de ontwikkeling van gewenste oplossingsstrategieën. Compacten kan volgens de methode of met het routeboekje van de SLO. De leerkracht analyseert uiteraard wel bij welk onderdeel nog instructie nodig is! Aanbevolen wordt om 1 keer per week 15 minuten bij de leerkracht een hersenkraker op het gebied van rekenen te maken. Het gaat om de interactie binnen het peergroepje; elkaar enthousiasmeren. Dit kan in plaats van het verlengde instructie-moment.

Bij hoge uitzondering kan een leerling versnellen bij rekenen. Dit mag na overleg met de hoogbegaafdheid coördinator en/of intern begeleider ingezet worden als een leerling:

- Drie keer achter elkaar een I heeft behaald op cito rekenen
- De bloktoetsen van het volgende leerjaar vooruit zijn getoetst en goed zijn gemaakt.
- Op de cito midden een I en eind van het volgende leerjaar een II wordt behaald.

Taken en verantwoordelijkheden:

- De eigen groepsleerkracht noemt deze leerling in het groepsplan bij individueel.
- Er wordt een ontwikkelingsperspectief geschreven voor deze leerling door ib, in samenwerking met de leerkracht.

- De leerkracht van de instructiegroep van deze leerling is verantwoordelijk voor deze leerling voor dit vakgebied.
- Zo mogelijk doet de leerling mee met de zon-aanpak in de instructiegroep. Anders komt deze leerling in de maan-groep.
- Terugplaatsing kan alleen na overleg met de hoogbegaafdheid coördinator en/of intern begeleider, beide leerkrachten en de leerling zelf.

Zaakvakken: Bij zaakvakken kan de leerling gewoon meedoen tijdens de instructie. Deze informatie is ook voor hem interessant. Hierbij is het belangrijk te kijken naar de verwerkingsopdrachten. Dit zijn bij voorkeur opdrachten in de hogere denkorde (analyseren, evalueren, creëren). Zie verder bij verbreding en verrijking.

Het is belangrijk dat rekening te houden met de volgende uitgangspunten:

- Belangrijk stappen / strategieën uit het leerproces moeten aangeboden worden. Dit om ervoor te zorgen dat er geen hiaten in het leerproces ontstaan.
- Het is belangrijk dat de leerling de notatievormen leert die gebruikt worden in de methode. Deze zullen ze nodig hebben bij de vervolgactiviteiten.
- Het meedoen met het reflecteren is belangrijk. Zowel voor de leerling zelf (verwoorden van oplossingsstrategieën en reflecteren op het eigen leerproces) als voor de andere leerlingen (zij kunnen leren van de inzichten en oplossingsmethoden van de begaafde leerling).
- Het aanbieden van belangrijke strategieën en werkwijzen is essentieel voor begaafde leerlingen. Zij hebben zich soms omslachtige manieren of onhandige strategieën eigen gemaakt. En hebben dan behoefte aan een eenvoudigere strategie.
- Tijdens constructieve – en ontdekactiviteiten is het belangrijk dat de begaafde leerling leert ideeën uit te wisselen met andere leerlingen. Want vaak hebben zij een groot deel van de opdracht al uitgedacht. Interactie is dus belangrijk.
- De verrijkingsstof die aangeboden wordt, volstaat niet met de verrijkingsstof uit de methode alleen. Deze is vaak meer van hetzelfde en past niet bij de leereigenschappen van begaafde leerlingen.
- Automatiseren is ook voor begaafde leerlingen belangrijk.
- Wanneer er een introductie is van een nieuw thema, gebeurt dit meestal door middel van een gesprek met de leerlingen over hun ervaringen of kennis over het onderwerp. Vooral om het sociale aspect is het belangrijk dat alle leerlingen hieraan deelnemen.
- Gebruik het databord en stuur aan op eigenaarschap.
- Er worden eisen gesteld aan het verrijkingswerk. De leerkracht kijkt het na en geeft vooral feedback op het proces.
- Het is wenselijk dat er aanpassingen buiten de groep plaats vinden in met gelijkgestemden. Denk hierbij aan filosoferen en het werken aan een persoonlijk doel.
- Het nabespreken is voor alle leerlingen belangrijk. De leerlingen kunnen alleen betrokken worden bij het nabespreken van de opdrachten die zij gemaakt hebben, hoewel ze ook een zinvolle inbreng kunnen hebben voor de andere opdrachten omdat zij andere oplossingsstrategieën kunnen gebruiken. Wanneer de leerling de opdrachten op een ander tijdstip maakt, zal de nabespreking hierop aangepast moeten worden.
- Groep 7 en 8 kan ook gebruik maken van Topklassers wiskunde, Bolleboos, Somplextra, Geen probleem en Vooruit.
- Aan het geheel zit een moeten. De leerling moet consequenties ervaren. Onder de 6 en boven de 8 mentaliteit. Oftewel: onder de 6 betekent extra oefenen i.p.v. verdiepen/verrijken. Boven de 8: belonen!

Zie bijlage voor een volledig overzicht van compacten/verbreden per vakgebied

Verbreiding/verrijking.

Het zaakvakkenonderwijs is een goed moment voor verbreiding en verrijking. Plusleerlingen werken hierbij aan onderzoeksvragen in de hogere denkkorde. We hanteren bij het werken met begaafde leerlingen twee soorten doelen.

Dit zijn de plusvaardigheidsdoelen. Hieronder verstaan we:

- Jezelf motiveren
- Omgaan met je overtuigingen
- Je geheugen gebruiken
- Zelfstandig werken
- Samenwerken
- Omgaan met frustraties

Daarnaast doen we een beroep op de hogere denkvaardigheden. Hieronder valt o.a.

- Creatief denken (anders dan anders)
- Praktisch denken (iets wat je bedacht of opgelost hebt kunnen toepassen)
- Analytisch denken (een probleem opdelen in kleine stukjes)
- Evalueren (oordeel of standpunt innemen)

In het portfolio wordt gereflecteerd op het extra werk.

Communiceren.

De ouders worden op de hoogte gebracht van het extra werk dat deze leerlingen doen. In het portfolio is dit terug te zien. Er wordt beoordeeld op proces en product.

Bijsturen.

Dit plan wordt aan het eind van elk schooljaar kritisch bekeken en zo nodig herzien door de hoogbegaafdheidcoördinator, in samenspraak met het m.t.

Eigenaarschap.

Het gehele team is verantwoordelijk voor een goede uitwerking van dit plan. De hoogbegaafdheidcoördinator coördineert alles en coacht de leerkrachten.

Bijlage 1: Zorgroute begaafde leerlingen.

<i>Wanneer?</i>	<i>Wat?</i>	<i>Door wie?</i>
12 weken voor eerste schooldag vierjarigen	Achtergrondinformatie	Ouders vullen in. leerkracht leest. hbc leest. Info gaat in het dossier na eerste conclusie (overleg hbc-lkr)
Voor kennismakingsdag	Evt. Informatie uit voorschoolse voorzieningen	Leerkracht en hbc lezen en trekken eerste conclusie
Kennismakingsdag	Menstekening en naam erbij laten schrijven	Leerling maakt, leerkracht analyseert
Eerste schoolweek	Kind gesprekje en korte observatie	Leerkracht
Voor de zomervakantie	Groepsoverdracht	Leerkrachten onderling
Eerste schoolweken	Leerling valt op bij nieuwe leerkracht.	Leerkracht informeert bij hbc, vorige leerkracht en evt. ib
	Ouders komen zelf met hulpvraag	Leerkracht signaleert en observeert
oktober/ november	Signalering groepslijst SiDi. Het gaat hierbij om creatief denken.	Leerkracht vullen in en leggen de informatie met hbc naast Zien, ingevuld door leerling en leerkracht.
November	Observatie-formulier leerkracht SiDi.	Hbc deelt uit, leerkracht vult in
	Indien nodig: Oudergespreksformulier SiDi	Hbc deelt uit, ouders vullen in
	Eventueel leerlingformulier SiDi	Hbc deelt uit, leerling vult in
December	Gegevens SiDi digitaliseren, Zien en Parnassys trendanalyse bekijken en alles analyseren	Hbc in overleg met ib
	Gesprek om doelen te bespreken. Leerling vult doelenvaardigheidslijst in.	Hbc met leerkracht en ouders. Leerkracht zet gesprek in Parnassys.
Januari	OWB vaststellen. In zon-plan begeleiding vastleggen. Compacten en verrijken.	Leerkracht legt alles vast in Parnassys en voert het plan uit.
April	Indien zorgniveau 2bc niet voldoende is, aanmelden bij bovenschoolse plusklas. Dit bijv. als er behoefte is aan contact met ontwikkelingsgelijken	Hbc in overleg met ib
Juni	Toelating plusklas. Zorgniveau 3; dus externe hulp.	Screeningscommissie
	Niet toegelaten tot plusklas? Reden vermelden in parnassys. Zorgniveau 2bc in stand houden	leerkracht

Bijlage 2: inhoud m-kast Inhoud M-kast onderbouw**Rekenen:**

Materiaal:	Doel:
Nikitin-materialen	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Castle logix	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Rush hour	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Iq-puzzler	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
3d-brick serie A en B	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Kapla-boeken	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Ronde kralenplank met voorbeelden	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Kaartjes met bouwopdrachten	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Opdrachtkaat kralenplank (helpt afmaken)	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Flic flac	Strategisch denken (flexibel zijn- anticiperen op) en rekenvaardigheden tot 20
wiskenburcht	Strategisch denken (flexibel zijn- anticiperen op) en rekenvaardigheden tot 20
pixel	Strategisch denken (flexibel zijn- anticiperen op)
Appels en peren (speeltuindoos)	Strategisch denken (flexibel zijn- anticiperen op)
Knollenveld (speeltuindoos)	Strategisch denken (flexibel zijn- anticiperen op)
calcuprint	Laten zien wat je kunt: sommen maken

Lezen:

Materiaal (VLL-materiaal vanaf januari)	Doel:
3 ringboekjes kern 1-6 met sticker- en werkblad VLL	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen, lezen en spellen
3 woordendozen kern 1-2-3 VLL	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen, lezen en spellen
3 klikklakboekjes met alle letters VLL	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen, lezen
Schatgravertjes met werkblad	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen, lezen
Leesboekjes leeslijn	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen, lezen
Werkbladen (in de laatjes)	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen, lezen en spellen
magneetletterdoos	Laten zien wat je kunt: spellen en terug lezen
rijmdomino	Goede inzet en werkhouding, eindrijm oefenen

Algemeen:

materiaal	doel
Mini loco	planning van volgorde van handelen
Mens erger je niet	Omgaan met emotie, frustratie, strategisch plan maken
seizoenenpuzzel	Goede inzet en werkhouding, doorzetten
Memory over het weer	geheugentraining

Inhoud m-kast middenruimte

Vooraf bedoeld als verdieping/verbreding: gesloten opdrachten. Het gaat om toepassen, evalueren en analyseren.

Op rekengebied:

<i>materiaal</i>	<i>doel</i>
IQ-spel	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Treasure quest	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Pete's pike	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
hotspot	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Spiderman tip over	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Road block	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Laser maze	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Penguins on ice	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
regenwormen	Flexibel zijn, doorzettingsvermogen, omgaan met frustraties
rekenpuzzels	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Flip rekenspel	Flexibel zijn, doorzettingsvermogen
Magic mixer	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
dammen	Planning, organisatie, zelfreflectie op acties
schaken	Planning, organisatie, zelfreflectie op acties
meterspel	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Nikitin (3 kleine en 1 grote doos)	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Gezelschapsspellen rond rekenen	Omgaan met emoties, frustraties, volgehouden aandacht
Topklassers (om uit te kopiëren; sterrenkunde en wiskunde)	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen, planning en prioritering
Mappen uitdagers voor kids (rekenpuzzels groep 5-8)	Doorzettingsvermogen, zelfreflectie op acties (metacognitie)
Somplextra-mappen	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Rekentijgers groep 4 t/m 8	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen
Geen probleem (breinbrekers groep 5-8)	Doorzettingsvermogen, zelfreflectie op acties (metacognitie)

Op taalgebied:

<i>materiaal</i>	<i>doel</i>
Superdetective denkwerk	Volgehouden aandacht, doorzettingsvermogen, planning en prioritering, organisatie

Allerlei vakgebieden:

<i>materiaal</i>	<i>doel</i>
Mappen Vooruit (vanaf groep 3)	Doorzettingsvermogen, volgehouden aandacht
Puzzel Europa	Doorzettingsvermogen, volgehouden aandacht
Puzzel Duitsland/Frankrijk	Doorzettingsvermogen, volgehouden aandacht
China-run (gezelschapspel-ganzenbord)	Doorzettingsvermogen, volgehouden aandacht, omgaan met emoties en frustraties

Techniekkast: let op: alleen onder begeleiding doen!

Cambridge brainbox 3 keer	Planning, organisatie, volgehouden aandacht
Ontdek de wereld van de elektriciteit	Planning, organisatie, volgehouden aandacht
Ins en outs werkbladenpakket met cd-rom	Planning, organisatie, volgehouden aandacht

Te gebruiken na rekenen uit je eigen klas:

<i>materiaal</i>	<i>doel</i>
rummikub	Volgehouden aandacht, flexibiliteit, doorzettingsvermogen
Vier op een rij (alle schijfjes in een zakje doen, om de beurt een schijfje pakken en anticiperen op de kleur die je dan pakt	Volgehouden aandacht, flexibiliteit, doorzettingsvermogen
stratego	Volgehouden aandacht, flexibiliteit, doorzettingsvermogen
triominos	Volgehouden aandacht, flexibiliteit, doorzettingsvermogen

AJaarplanning 1 zorg-route

		Leerkracht taken	IB taken waarvoor jullie input nodig kan zijn	PV
35	26-30 aug	Gouden weken=GW Deze week geen methodelessen Lesrooster in parnassys zetten Startmiddag + invullen startformulier ouders-leerlingen + evt. inschrijven kennismakingsgesprekken	Flitsbezoeken GW met kijkwijzer Rooster met o.a. maken Rooster groepsbespreking 1 maken Selectie Gouden Handen bespreken met Frits	
36	2-6 sept	GW Groepsbespreking 1 n.a.v. overdracht Groepsplannen af 6 september Kennismakingsgesprekken Groepsbezoeken vertrouwenspersoon	Flitsbezoeken GW met kijkwijzer Groepsbespreking 1	
37	9-13 sept	GW handelingsdeel OPP aanpassen naar groep	Vroegtoets LWOO?	PV 1
38	16-20 sept	GW ZIEN Ik+II OPP gesprekken ib-lkr-ouders	17: HB overleg (beleidsplan, taakomschrijving)	
39	23-27 sept	GW ZIEN Ik+II kindgesprekken		
40	30 sep-4 okt	GW Sociogram 1 afnemen 4-8 Analyseformulier ZIEN invullen kindgesprekken		
41	7-11 okt	kindgesprekken	Lijnenweergave sociogram 1 maken	PV 2
42	14-18 okt	Kindgesprekken SiDi groepslijst invullen Bouwvergadering ZIEN en GW evalueren	Analyse en diagnose SiDi, ZIEN en sociogram Groepsbesprekingsformulier delen	
43	21-25 okt			
44	28 okt-1 nov	Kindgesprekken Groepsbesprekingsformulier invullen Tussenevaluatie in groepsplannen schrijven	Analyse en diagnose SiDi Flitsbezoeken Rooster groepsbespreking 2 maken	
45	4-8 nov	Kindgesprekken deze week af Groepsbesprekingsformulier invullen Tussenevaluatie in groepsplannen schrijven	flitsbezoeken	PV 3
46	11-15 nov	Groepsbespreking 2 10 min gesprekken	12: Hb overleg	
47	18-22 nov	Leerlingbesprekingen	Agenda en doelen mailen betrokkenen MDO	
48	25-29 nov	26: MDO 27: Sinterklaas	26: MDO met orthopedagoog en SMW	
49	2-6 dec	Bouwvergadering aanpak Zilveren Weken (ZW)	Cito bestellen	

			Opzet adaptief toetsen opp- en plusIn maken	
50	9-13 dec	Kindgesprekken alle leerlingen uitgevoerd		PV 4
51	16-20 dec	Kerstviering in de groep		
52	23-27 dec			
1	30 dec-3 jan			
2	6-10 jan	ZW Sociogram 2 afnemen 4-8 Aanpak ZIEN evalueren en herschrijven Starten afname AVI en DMT	observaties ZW	
3	13-17 jan	ZW Aanpak ZIEN evalueren+herschrijven m.b.v. formulier Cito Midden afname en analyse Groepsplannen evalueren lkr + oa	Lijnenweergave sociogram 2 maken Observaties ZW	PV 5
4	20-24 jan	Cito Midden afname en analyse Signaleringslijst dyslexie 1-2 Groepsplannen evalueren lkr + oa		
5	27-31 jan	Cito Midden afname en analyse 31 jan CITO moet ingevoerd zijn in parnassys Groepsplannen evalueren lkr +o a	OPP evalueren en bijwerken DVD bijwerken	
6	3-7 feb	Portfolio mee vrijdag Bouwvergadering	Start nieuwe roosters onderwijsassistenten maken OPP evalueren en nieuw handelingsdeel schrijven	Mt 5 feb
7	10-14 feb	Tienminutengesprekken. Notities in parnassys. Bespreek evt. verlenging najaarskleuters.	Flitsbezoeken Groepsbesprekingsformulier delen 11: HB overleg	
8	17-21 feb			
9	24-28 feb	Groepsbesprekingsformulier invullen Groepsplannen evalueren en nieuwe maken OPP lezen ter voorbereiding op gesprek met ouders	Rooster groepsbespreking 3 maken Rooster OPP gesprekken maken en mailen ouders, lkr	PV 6 Analyse Cito
10	2-6 mrt	Groepsbesprekingsformulier invullen Groepsplannen evalueren en nieuwe maken OPP gesprekken (tussenevaluatie) ouders, lkr, ib	Handelingsdeel OPP definitief Rooster o.a. definitief. Bespreken met o.a.	
11	9-13 mrt	9 maart groepsplannen klaar Groepsbespreking 3		
12	16-20 mrt	Leerlingbesprekingen Bouwvergadering	Agenda en doelen mailen betrokkenen MDO	

13	23-27 mrt			PV 7
14	30 mrt-3 apr	31:MDO's met orthopedagoog	Aanmelding + verlenging plusklas bovenschools 31: MDO met orthopedagoog en SMW	
15	6-10 april	Sociogram 3 afnemen	CITO bestellen Flitsbezoek pedagogisch klimaat	
16	13-17 april	ZIEN opnieuw IEP groep 8	lijnenweergave sociogram 3 maken	
17	20-24 april	ZIEN analyseren. Aanpak herschrijven m.b.v. formulier OWB alvast herzien in parnassys	Besluiten doublure of verlenging	PV 8
18	27 apr-2 mei			
19	4-8 mei			
20	11-15 mei	OWB alvast herzien in parnassys Starten afname AVI en DMT Oudergesprekken op aanvraag. Notities in parnassys.	Groepsbesprekingsformulier delen (groep 1-2) Rooster groepsbespreking 4 (groep 1-2) maken	
21	18-22 mei	Cito eind afname en analyse Groepsplannen evalueren lkr + oa Groepsbespreking 4 (groep 1-2)	Nieuwe planning HGW maken 2020-2021 Agenda en doelen mailen betrokkenen MDO	
22	25-29 mei	Cito eind afname en analyse Groepsplannen evalueren lkr + oa	26: HB overleg Zorggids herzien	
23	1-5 juni	Cito eind afname en analyse 5 juni moet CITO ingevoerd zijn in parnassys Groepsplannen evalueren lkr + oa Signaleringslijst dyslexie 1-2	OPP evalueren en bijwerken Groepsbesprekingsformulier 4 delen (3-7) DVD bijwerken	
24	8-12 juni	Doortoetsen I scores Nieuw zonmaanster-schema maken Evaluatie groepsplannen lkr + oa Evaluatie OPP lkr + oa Groepsbesprekingsformulier invullen MDO met orthopedagoog	Nieuwe roosters onderwijsassistenten maken OPP evalueren en nieuw handelingsdeel schrijven Flitsbezoeken LVS vragen verhuis-leerlingen 16: MDO en overleg met orthopedagoog en SMW	MT 11 Juni
25	15-19 juni	Groepsbespreking 4 (groep 3 t/m 7) Donderdag schoolreisje Evt. oudergesprekken n.a.v. CITO? Notities in parnassys	Vroegtoets?	PV 9 Analyse Cito
26	22-26 juni	Leerlingbespreking Kennismaking nieuwe groep donderdagmiddag		
27	29 juni-3 juli	Portfolio mee maandagmiddag Warme overdracht		

Op deze manier geven wij invulling aan Handelings- en Opbrengst gericht werken. We voldoen hiermee aan de volgende eisen, gerelateerd aan het Kernkader van Inspectie.

A Opbrengsten

- Hiermee komen de leerlingen tot resultaten passend bij het kind en zo hoog mogelijk.
- Leerlingen met SOWB ontwikkelen zich zo optimaal mogelijk.

B Onderwijsleerproces:

- De leerinhoud past bij de ced leerlijnen en kerndoelen voor Ned. en Rek.
- De school heeft een specifiek aanbod voor Sociale Competenties

C Leerstof aanbod

- Leerlingen maken efficiënt gebruik van leertijd
- Ouders worden betrokken bij het aanbod
- Leerlingen en leerkrachten voelen zich veilig op school
- Leerkrachten geven duidelijk uitleg, in een taakgerichte werksfeer, en leerlingen zijn actief betrokken.

D Afstemming

- De aangeboden leerinhoud wordt afgestemd op de verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.
- De instructie, verwerking en onderwijstijd wordt afgestemd op de verschillende leerlingen.

E Volgen

- De school heeft een samenhangend systeem voor het volgen van prestaties en ontwikkeling.
- De leerkrachten analyseren de voortgang
- De school signaleert leerlingen die extra zorg nodig hebben, en analyseert wat deze leerlingen nodig hebben en voert die zorg planmatig uit.
- De school evalueert regelmatig het effect van de zorg.
- De OWB van elke leerling zijn in beeld.
- De school werkt aan verbetering, volgens een plan

B Analysemodel `Taalgeven aan Data` (niet-methodetoetsen)

M=Middentoets E=Eindtoets

Schooljaar		
Groep		
Periode	O medio	O eind/begin nieuw schooljaar
Leerjaar (bij combi per leerjaar invullen)		
Leerkrachten	1.	2.
Ingevuld door		
Invuldatum		

1. Visueel maken van de groep: trendanalyse op groepsniveau.

Klik in parnassys op overzichten – leerlingvolgsysteem – niet methodetoetsen groep – groepsanalyse pdf.

Maak keuze bij:

Toetsseries (technisch lezen, spelling, begrijpend lezen, rekenen)

Grafiektype: niveauwaardegrafiek

Trendtabeltype

Verberg adaptieve toetsen (ja)

Verberg doublures (ja)

2. Observeren

	Technisch Lezen	Spelling	Begrijpend Lezen	Rekenen
Niveauwaarde vorig meetmoment				
Niveauwaarde NU				

Trend tussen nu en vorige keer visueel maken met pijlen. Per leerling trek je een lijn van de eindscore vorige toets naar de score nu. Dit geeft een mooi totaalbeeld.

Technisch Lezen		Spelling		Begrijpend lezen		Rekenen	
vorige	nu	vorig	nu	vorig	nu	vorig	nu
I	I	I	I	I	I	I	I
II	II	II	II	II	II	II	II
III	III	III	III	III	III	III	III
IV	IV	IV	IV	IV	IV	IV	IV
V	V	V	V	V	V	V	V

Afspraken komend half jaar	Streefdoel niveauwaarde		
	Streefdoel % I		
	Streefdoel % II		
	Streefdoel % III		
	Streefdoel % IV		
	Streefdoel % V		

Inhoudelijke afspraken	
Waar leg je de focus?	
Waar is `het kwartje` niet gevallen?	
Wat betekent dit voor je onderwijsaanbod?	
Wat betekent dit voor je instructie?	
Hoe ga je de tijd effectief inzetten?	

* bron: `Alles is data` CED groep

Bewerkt door ib Frits Bodeschool januari 2017

Je doet een leerling analyse voor leerlingen die een D of E gescoord hebben.

- Heeft een leerling voor de tweede keer achter elkaar een D of E gescoord (zie vorig jaar), dan gaat deze leerlingen bij rekenen de dle rekentoets doen, bij begrijpend lezen de dle begrijpend lezen en bij spelling het pi-dictee. Dit is als de leerling tot die tijd meegedaan heeft met de lesstof van de groep. Deze toetsen staan boven. Ze worden door de eigen leerkracht afgenomen. De resultaten worden gedeeld met de ib-er, zodat deze gegevens verwerkt kunnen worden.

C Groepsbespreking gesprekspunten (zie parnassys)

Tijdens de groepsbespreking ondersteunt de intern begeleider de leerkracht bij het doorlopen van de cyclus van hgw.

1. Zijn de groepsplannen geëvalueerd?
2. Wat is er tijdens de bouwvergadering besproken? (de leerkracht geeft een samenvatting met aandachtspunten voor deze groep)
3. Hoe kan de leerkracht in de volgende periode tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften van deze groep?
4. Het overzicht zon-maan-ster wordt besproken. Is de clustering van leerlingen zo haalbaar en effectief?
5. Heeft de leerkracht ondersteuning nodig bij het maken van de nieuwe groepsplannen?
6. Op welke momenten en met welke leerlingen heeft de leerkracht ondersteuning van de onderwijsassistent nodig?
7. Kan deze ondersteuning in de klas plaatsvinden, of is ondersteuning buiten de groep wenselijk? Waarom?
8. Zijn er leerlingen die besproken moeten worden in een leerlingbespreking?
9. Welke leerling maakt de drie rekenen, begrijpend lezen, pi-dictee? (juli: wie maakt vroegtoets in 8?)

D. Flitsbezoeken.

Tijdens de groepsbezoeken maakt de intern begeleider gebruik van de checklist van het schoolformat begrijpend lezen en rekenen.

Groepsbezoeken kunnen ook flitsbezoeken zijn, waarbij er kort (5 minuten) in de klas wordt gekeken aan de hand van onderstaand formulier

leerkracht	groep	tijdstip	lesmoment
S b v e		datum	
Betrokken leerlingen			
Taakgerichte werksfeer			
Doelgerichtheid in de les			
Uitdagende leeromgeving			
Corrigeren en complimenteren			
Veiligheid en gezondheid			
Complimenten	1 2 3		
Verbeterpunt			
Hulpvraag			

E. Formulier leerlingbespreking

Formulier Leerlingbespreking

We verzoeken jou, als leerkracht, dit formulier zo volledig mogelijk in te vullen. We weten dat dit tijd kost. We hechten echter veel waarde aan jouw mening, omdat jij het kind in de onderwijsleersituatie het beste kent. Belangrijk is ook om aan te geven wat de verwachtingen zijn en wat je wilt bereiken met de leerlingbespreking. Ook vragen we je om in gesprek te gaan met de ouders en met het kind zelf om een constructieve samenwerking te starten.

1. Persoonlijke gegevens			
Naam	█	Groepsverloop	█
Leeftijd	█	Doublure?	☐ nee ☐ ja, groep █
Geboortedatum	█	Leerkracht	█
Groep	█	Ingevuld door	█
DL	█	Ingevuld op	█

2. Uitdraai leerlingvolgsysteem a.u.b. meesturen
 Ja, toegevoegd

3. Wat is de reden om deze leerling te bespreken? En waarom juist nu?
(denk aan concrete voorbeelden/situaties)
 █

4. Wat zijn de verwachtingen en vragen voor deze bespreking?
 █

5. Wat gaat juist goed? Wat zijn sterke kanten van de leerling?
(beschermende factoren! denk aan concrete voorbeelden/situaties)
 █

6. Wat is jouw werkprobleem rondom de begeleiding van dit kind?

(denk aan concrete voorbeelden/situaties)

7. Hoe zou het komen dat de situatie nu zo is?

Verklaring leerkracht?

Verklaring ouders?

Zijn de ouders op de hoogte en wat zien zij als oorzaken?

Verklaring leerling zelf?

Is de leerling op de hoogte en wat ziet het kind zelf als oorzaak?

8. Wat is relevant om verder te weten over deze leerling?

Denk aan: lichamelijke of medische bijzonderheden, thuisituatie, betrokkenheid externen, etc...

9. Wat is er tot nu toe gedaan door de leerkracht, RT-er, ouders, etc. ?

Aandachtspunten: - Frequentie, duur, resultaten en knelpunten bij de aanpak tot nu toe?

In de groep:

Buiten de groep:

Buiten school:

Wat werkte goed?

Wat werkte niet goed en waarom?

10. Onderwijsbehoeften: deze leerling heeft....

- instructie nodig die... _____
- opdrachten en materiaal nodig die... _____
- (leer)activiteiten nodig die... _____
- feedback nodig die... _____
- groepsgenoten nodig die... _____
- een leraar nodig die... _____
- ondersteuning nodig bij... _____
- overige behoeften... _____

11. Gemaakte afspraken

TIJDENS GESPREK INVULLEN

Wie doet wat en wanneer? Wanneer wordt er geëvalueerd?

Is er nog onderzoek nodig? Zo ja: wie doet dit?

Nee / Ja door: _____

12. Vervolgafpraak?		TIJDENS GESPREK INVULLEN
Ja, bij volgende leerlingbespreking met EB-er en IB-er		☐
Ja, bij volgende groepsbespreking met IB-er		☐
Ja, op ☐		☐
Nee		☐

F. groepsplan format

Leerkracht:		Periode:		
Methode				
Pedagogische onderwijsbehoeften (sociaal emotioneel, taakaanpak, werkhouding) van deze groep:				
Gemiddelde Niveauwaarde Cito: Doel per blok in percentages: zon: maan: ster:	Doelen SMART: CITODOelen en leerlijnen van de ced-groep per half jaar.	Inhoud: welke extra materialen en software?	Aanpak: hoe? Welke methodiek, strategie, instructie, werkvormen?	Organisatie: Hoe vaak, welke dag, hoe veel tijd, huiswerk?
Maan = Basisaanbod. Namen:	Doelen:			
Ster = Verlengde instructie. Namen:	Aandachtspunten: Specifieke doelen na analyse:			
Zon = Instructie onafhankelijk Namen:	Aandachtspunten: Specifieke doelen na analyse:			
Individueel: Naam:	Aandachtspunten: Specifieke doelen na analyse:			
Tussenevaluatie na en tijdens blok 1 d.m.v. observaties, analyses, gesprekjes, methodetoets				
Tussenevaluatie na en tijdens blok 2 d.m.v. observaties, analyses, gesprekjes, methodetoets				
Tussenevaluatie na en tijdens blok 3 d.m.v. observaties, analyses, gesprekjes, methodetoets				
Eindevaluatie na Cito Midden/Eind:				

G. Checklist voor groepsplan

Hoe vul ik een groepsplan in?

aandachtspunten bij de beoordeling; adviezen voor de leerkracht:

- **Onderwijsbehoeften:** noem specifieke zaken die horen bij deze groep, dus geen algemeenheden over rust, structuur e.d. In februari neem je Zien hier in mee.
- **Doel:** onderdelen cito noemen en/of leerlijnen cedgroep. Methodedoelen hoeven niet specifiek genoemd te worden. Wel evt. waar uitval op was in vorige plan en wat je daar mee gaat doen.
- **Aanpak:** noem bij rekenen het clusteren en werken met 1 domein per les
Noem model directe instructie of lesformat rekenen en begrijpend lezen.
Noem: strategieën conform methode (en bij rekenen msv en bij begrijpend lezen de afgesproken schoolstrategieën).
Noem: differentiatie conform methode
Precies zijn met verwoorden aanpak ster/zon. Wat doe je anders bij deze groep?
Vb. zon: toets vooraf maken.
- **Organisatie:** Lengte van de les, hoe vaak in de week.
Wie ondersteunt waarmee en wanneer.
- **Evaluatie:** Waarmee meet ik? Noem cito, methodetoets, observaties.

H. opp format

Ontwikkelingsperspectief

Deel 1: Beginsituatie
Persoonsgegevens

Naam:
 Geboortedatum:
 Adres, woonplaats:
 Telefoonnummer:
 Datum opstellen perspectief:

Schoolloopbaan

1-2-3-4-5

Schooljaar 2016/2017

Datum meest recente bijstelling OPP:
 Groep:
 Didactische leeftijd:
 Leerkracht:
 Intern Begeleider:
 Expertise leerkracht:
 Onderwijsassistent:

Gezinsfactoren

Gezinssamenstelling
 Aanvullende informatie: bijv.
 spraaktaalproblemen/ dyslexie in de familie,
 scheiding e.d.
 Thuis taal

Stoornissen, medische gegevens, audiologische gegevens en motorische gegevens

Diagnose	Vastgesteld door Instelling/ onderzoeker	Datum	Aanvullende informatie
Aanvullende informatie:			
Medische informatie:			
Audiologische informatie:			
Motorische informatie:			

Cognitief functioneren

	Datum	Test	Testscores	Betrouwbaar- heidsinterval	Observatie
Intelligentieonderzoek 1					
Intelligentieonderzoek 2					
Overige tests					

Didactische gegevens					
	Datum	Toets	Afgenomen versie	Scores	niveau
Technisch lezen					
Begrijpend lezen					
Spelling					
Rekenen en Wiskunde					

Grafiek niveauwaardes: verberg adaptieve: nee en andere ook op nee.

Sociaal Emotionele Ontwikkeling	
Zien!	
Leren leren (taakaanpak; zelfstandigheid)	

Lichamelijke ontwikkeling	
Grove motoriek	Heeft geen leeftijdadequate motoriek
Fijne motoriek	Heeft geen leeftijdadequate motoriek
Fysiotherapie:	☐ ja. Therapeute: ☐ nee.

Deel 2: Onderwijsbehoeften

Kind factoren	
Belemmerde factoren	Stimulerende factoren

Onderwijsbehoeften
Deze leerling heeft ... Een instructie nodig die Een opdracht nodig die Een leeractiviteit nodig die feedback nodig die een leerkracht nodig die groepsgenoten nodig die

Deel 3: reden OPP

--

Deel 4: Ontwikkelingsperspectief

	Gr 3m	Gr 3e	Gr 4m	Gr 4 e	Gr 5 m	Gr 5 e	Gr 6 m	Gr 6 e	Gr 7 m	Gr 7 e	Gr 8 m	Gr 8 e
dle												
Toets												
Rw verwacht												
Rw behaald												

Grafiek opp bijvoegen.

Deel 5: Uitstroomprofiel

Uitstroomprofiel

Datum	Uitstroomprofiel	Toelichting	Reden bijstelling

Deel 6: Handelen

Onderwijsaanbod

Datum Feb 15	
Datum	
Datum	

Deel 7: Handtekeningen

Goedgekeurd door orthopedagoog

Datum	
Naam	
Handtekening	

Groepsleerkracht

Datum	
Naam	
Handtekening	

Ouders

Datum	
Naam	
Handtekening	

Intern Begeleider

Datum	
Naam	
Handtekening	

I. toetsrooster**TOETS ROOSTER****Voor ALLE groepen:**

Groepsbespreking HGW	Sept. Nov. maart. Juni	
Leerling bespreking	November, Maart, Juli	Verder op aanvraag
Kindgesprekken	Voor dec – voor maart	
PLT	Okt-Nov-Jan–Maart-Juni	
Zien	Eind okt. vragenlijst alle kinderen en leerkracht	
Sidi	Oktober	Groep 2,3,4,5,6,7,8
Bareka rekenmuurtje	Week 4- Feb-Juni	Groep 3 t/m 8

Groep 1 en 2

Toets Fonemisch Bewustzijn	November	April/Mei
	Groep 2 allemaal	Alleen uitvallers groep 2
		Groep 1 allemaal
Signaleringslijst dyslexie voor risicoleerlingen invullen	januari	juni

Groep 3

Herfst sign. VLL	Oktober	
Winter sign. VLL	Januari	
Krokus sign. VLL	Maart	
Zomer sign. VLL	Juni	
Avi	Jan/feb versie A na kern 7	Juni versie B
DMT	Jan/feb 1 2 A na kern 7	Juni kaart 1 2 3 B
Cito Spelling	Jan/feb na kern 7	Juni
Cito Rekenen	Januari	Juni
Cito Begrijpend lezen		

Groep 4

Avi	Januari versie A	Juni versie B
DMT	Januari kaart 1 2 3 A	Juni kaart 1 2 3 B
Cito Spelling	Januari	Juni
Cito Rekenen	Januari	Juni
Cito Begrijpend lezen	Januari	Juni

Voor ALLE groepen

Groepsbespreking HGW	Sept. Nov. maart. Juni	
Leerling bespreking	November, Maart, Juli	Verder op aanvraag
Kindgesprekken	Voor dec – voor maart	
PLT	Okt-Nov-Jan–Maart-Juni	
Zien	Eind okt. vragenlijst alle kinderen en leerkracht	
Sidi	Oktober	Groep 2,3,4,5,6,7,8
Bareka rekenmuurtje	4 ^e week- Feb-Juni	Groep 3 t/m 8

Groep 5

Avi	Januari versie A	Juni versie B muv +
DMT	Januari 2 3a (+ 1)	Juni 2 3 b (+ 1)
Cito Spelling	Januari	Juni
Cito Rekenen	Januari	Juni
Cito Begrijpend lezen	Januari	Juni

Groep 6

Avi	Januari versie A	Juni versie B muv +
DMT	Januari 2 3 A (+ 1)	Juni 2 3 B (+ 1)
Cito Spelling	Januari	Juni
Cito Rekenen	Januari	Juni
Cito Begrijpend lezen	Januari	Juni

Groep 7

Avi	Januari versie A	Juni versie B muv +
DMT	Januari 2 3 A (+ 1)	Juni 2 3 b (+ 1)
Cito Spelling	Januari	Juni
Cito Spelling werk woorden		Juni
Cito Rekenen	Januari	Juni
Cito Begrijpend lezen	Januari	Juni

Groep 8

Avi	Januari versie A	Juni alleen opp leerlingen
Dmt	Januari 2 3 A (+ 1)	Juni alleen opp leerlingen
Cito rekenen	Januari	Juni alleen opp leerlingen
Cito Begrijpend Lezen	Januari	
Cito Spelling	Januari	Juni alleen opp leerlingen
IEP	April	

J. Hulpzinnen voor het formuleren van de onderwijsbehoeften

Hier geven we voorbeelden van de hulpzinnen.

Deze leerling heeft ...

een instructie nodig ...

- die verlengd is en waarbij de leerkracht voordoet en hardop denkt;
- waarbij het nut en het waarom van de opdrachten besproken worden;
- die de sterke visuele kant benut ter compensatie van het zwakke gehoor (bijvoorbeeld met plaatjes, foto's, pictogrammen, stripverhalen, stappenschema's);
- die vooral auditief is (hardop voorlezen, instructie in een verhaal, liedje of rijmpje);
- die kort en krachtig is (doelen, kernpunten en oplossingsstrategieën kort bespreken waarna het kind zelfstandig aan het werk kan);
- die stimuleert tot meedoen, zoals samen oefenen met de leerkracht en andere leerlingen, opfrissen of trainen van basisvaardigheden;
- die stimuleert tot het bedenken van eigen voorbeelden of oplossingen.

opdrachten, taken, (leer)activiteiten of materialen nodig ...

- die net onder zijn niveau liggen zodat hij de komende maand vooral succeservaringen kan opdoen;
- die net boven zijn niveau liggen zodat hij cognitieve uitdaging krijgt;
- die overzichtelijk zijn door een sobere lay-out met zo min mogelijk afleiding van plaatjes;
- waarbij het kind alleen de antwoorden hoeft in te vullen; -met voorbeelden die stap voor stap uitgewerkt zijn;
- waarbij het kind gebruik kan maken van schema's, grafieken, diagrammen en dergelijke;
- die extra leer- en oefenstof bieden;
- met een specifiek hulpmiddel of (ICT-)programma.

een leeromgeving of werkvormen nodig ...

- die aansluiten bij zijn belangstelling voor de natuur;
- die structuur bieden met een stap-voor-stapplan en zelfcorrigerend zijn, zodat hij direct feedback krijgt;
- die de denkhandelingen concreet ondersteunen, bijvoorbeeld met een getallenlijn of rekenrekje; die er opgericht zijn om de leertijd zo optimaal te besteden;
- die opgedeeld zijn in kleinere deelactiviteiten en concreet ondersteund worden; -die hem uitdagen, zoals uitbreiding met plustaken en verdiepingsopdrachten; -die ruimte laten voor eigen keuze of een creatieve inbreng.

feedback nodig ...

- die consequent en direct op het gewenste gedrag volgt, door het concrete gedrag te benoemen met het positieve effect ("ik zie dat je in je weekplanning precies bij- houdt wat je al gedaan hebt, prima, zo heb je een goed overzicht");
- waarbij de inzet en de inspanning worden benadrukt in relatie tot de taak ("je hebt 10 minuten zelfstandig doorgewerkt en daardoor al meer dan de helft van de opdrachten af");
- waarbij de succeservaringen worden benadrukt gericht op het proces ("je hebt 8 van de 10 woorden goed geschreven, omdat je nu de woorden eerst in klankgroepjes hebt verdeeld");
- die in een grafiekje door het kind zelf wordt verwerkt, zodat het zicht krijgt op zijn eigen vorderingen en zich minder met de andere kinderen gaat vergelijken;
- die door groepsgenoten wordt gegeven, waarbij het kind een compliment krijgt als het lukt om zich te beheersen als iets nog niet goed gaat.

groepsleden nodig ...

- die het kind laten zien en vertellen hoe je kunt samenwerken op een prettige manier;
- die accepteren dat hij 'anders' reageert in onverwachte situaties; -die haar vragen mee te spelen in de pauze;
- die zijn clowneske gedrag negeren en er niet om lachen; -die hem niet uitdagen door te rijmen op zijn naam.

een leerkracht nodig ...

- die overgangen in activiteiten aankondigt en structureert door aan te geven wat er gaat komen en wat dat voor het kind betekent;
- die het kind de instructie laat verwoorden, controleert en samen met hem evalueert;
- die let op haar taakbeleving en deze voorafgaand, tijdens en na de taak met haar bespreekt (responsieve instructie);
- die vriendelijk en beslist is;
- die het kind leert om successen aan eigen kunnen en inzet toe te schrijven;
- die situaties creëert waarin haar sterke kanten (behulpzaam en sociaal vaardig) naar voren komen;
- die extra leertijd binnen de groep weet te organiseren;
- die rustig en geduldig is, doet wat ze zegt en zegt wat ze doet.

ouders nodig ...

- die elke dag thuis 10 minuten samen lezen of sommen oefenen;
- die achter de gedragsregels op school staan en dit aan hun kind laten weten;
- die hun kind de ruimte geven en stimuleren om problemen zelf op te lossen;
- die grenzen stellen aan het gedrag van hun kind en zelf het goede voorbeeld geven;
- om het doel te kunnen behalen.

K Overdrachtsformulier

dit formulier wordt gebruikt aan het einde van het schooljaar voor het doorspreken van de leerlingen met de nieuwe leerkracht.

Checklist voor de overdracht. Groep _____ datum _____

Hieronder staan een aantal onderwerpen die belangrijk zijn voor de overdracht.

Ga bij je groep na of je bij ieder onderdeel hebt stilgestaan en dit ook doorgeeft

Dit schema gebruik je tijdens de mondelinge overdracht. Op die manier vergeet je nooit cruciale informatie.

Onderwerp	Check	Evt. Eigen notitie hierover
Leervermogen beneden gemiddeld		
Leervermogen gemiddeld		
Leervermogen bovengemiddeld		
Onderpresteren		
OPP		
IHP		
Doublure (gehad in welke groep?)		
Versnelling (gehad in welke groep?)		
Compacten van leerstof		
Doortoetsen (welk vakgebied en op welk niv.)		
Absentie/ Te laat		
Sociaal emotioneel. Meteen starten met plan		
Indicatie		
Onderzoek		
DVD		
Bijzondere thuissituatie		
Allergie/ziekte/medicatie		
Pengreep links		
Logopedie		
Fysiotherapie		
ESAR		
Schoolmaatschappelijk werk		
Bijzonderheden omtrent gedrag		

L. Beleid zittenblijven Frits Bode School

1. Visie

Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerling

Zittenblijven komt slechts in geringe mate voor. Een richtlijn daarbij is: minder dan 2% van het aantal leerlingen. De norm wordt bij de leerling gelegd en niet bij de groep of bij het onderwijssysteem. De sociaal-emotionele ontwikkeling speelt in het afwegingsproces de grootste rol. Zittenblijven moet een meerwaarde hebben.

Uit nader onderzoek is echter gebleken dat:

- Zittenblijven niet verboden is
- De school bepaalt of kinderen wel of niet overgaan
- Kinderen mogen langer dan acht jaar over de basisschool doen
- De school moet zo'n beslissing wel kunnen onderbouwen
- De school mag zelf bepalen hoe ze die beslissing onderbouwt

Het zittenblijven staat als verschijnsel slecht bekend. Ouders hebben er moeite mee, oudere kinderen hebben er moeite mee, de overheid heeft er moeite mee en leerkrachten zien het ook als een tegenvaller. Toch kan het zeer zinvol zijn, omdat er voor sommige kinderen een verlengde leertijd nodig is.

Luc Koning (Praxis Bulletin – mei 2007) stelt, in tegenstelling tot wat de inspectie soms beweert, dat een verlengde leertijd de ononderbroken ontwikkeling kan optimaliseren, omdat het juist voor een stagnering kan zorgen als een kind te vroeg naar de volgende groep gaat. Dit wordt ondersteund door Sienke Goorhuis – Brouwer (universiteit Groningen). Kleuters bijvoorbeeld die aanvankelijk met veel plezier naar school gaan, kunnen de rest van hun schoolloopbaan met veel tegenzin naar school gaan, wanneer ze naar groep 3 gaan, terwijl ze qua ontwikkeling daar eigenlijk nog niet aan toe zijn.

Feit is wel dat doubleren over het algemeen wel zinloos is, als dat betekent dat een kind weer aan het begin van de leerstoflijn moet starten.

2. Procedure

Als een leerling een achterstand is dat geen argument voor doublure. De leerling gaat op een eigen leerlijn verder. Deze beslissing vindt plaats in nauw overleg met de ouders, leerkracht, intern begeleider en directie.

Bij najaarsleerlingen in de groepen 1 en 2 worden zorgvuldig bekeken of ze sociaal emotioneel en cognitief de overstap kunnen maken naar de volgende groep. Zo niet, dan spreken we van kleuterverlenging.

In uitzonderlijke gevallen wordt zittenblijven toch overwogen. Dan volgen we deze procedure:

1. Leerkrachten signaleren problemen (voor februari)
2. De leerkracht bespreekt de moeilijkheden met de IB-er
3. In februari vindt een gesprek met de ouders over de problemen plaats (verslag)
4. De leerling krijgt nog mogelijkheden voor verbetering van de resultaten
5. In april/mei worden opnieuw de resultaten bekeken (dossier)
6. Potentiële zittenblijvers worden in een mt besproken (eind mei) op basis van kwantitatieve gegevens (formulier leerlingbesprekingen)
Een advies wordt opgesteld
7. In mei volgt weer een gesprek met ouders. (verslag)
8. Definitief besluit.

3. Handelingsplan in geval van doublure

Als een leerling blijft zitten wordt een didactisch profiel opgemaakt. Leerstofonderdelen die gekend worden, behoeven niet te worden overgedaan. Dit betekent dat in bijna alle gevallen een specifiek leerstofaanbod moet worden opgesteld. Vooruit toetsen met rekenen, taal en spelling is daarbij een goed hulpmiddel. Een kind kan slechts eenmaal blijven zitten.

M. aanpak zonleerlingen per zorgniveau

Selectiecriteria plusklas = stappenplan zorg meerbegaafde leerlingen

<u>Omschrijving niveau's</u> <u>Beleid Rehoboth</u>	<u>Frits Bode rekenen</u>	<u>Frits Bode spelling</u>	<u>Frits Bode Taal</u>	<u>Frits Bode Begrijpend lezen</u>
<p>1 De leerlingen werken met het basis aanbod voor alle leerlingen. De leerlingen volgen de normale instructie en hebben na het afronden van het basis aanbod tijd over om extra verrijksopdrachten binnen de gebruikte methodes te maken. Denk aan plusopdrachten en pluswerkboeken.</p>	<p>De goede basisleerlingen doen mee met de instructie en maken alles. Omdat ze snel werken, is er tijd voor plusopdrachten uit de methode (even snel, verder, pluspagina's).</p>	<p>De goede basisleerlingen doen mee met de instructie en maken alles. Omdat ze snel werken, is er tijd voor plusopdrachten uit de methode</p>	<p>De goede basisleerlingen doen mee met de instructie en maken alles. Omdat ze snel werken, is er tijd voor plusopdrachten uit de methode en extra thema's van Taal op maat.</p>	<p>De goede basisleerlingen doen mee met de instructie en maken naast een aantal zwarte vragen ook de blauwe vragen uit alles-in-1. Klassikaal wordt er geoefend met de 9 strategieën en met het leren leren (beleidsplan leren leren)</p>
<p>2a De leerlingen krijgen verkorte instructie en de oefenstof van basisvaardigheden wordt beperkt d.m.v. een vorm van compacten. Naast het reguliere aanbod wordt meer uitdagende leerstof aangeboden (verrijksstof buiten de methode). De kinderen werken zelfstandig en ontvangen regelmatig feedback op hun leerproces.</p>	<p>Deze leerlingen hebben op de cito een I gescoord. De bloktoets wordt vooraf gemaakt, maar deze leerlingen scoren op deze toets vooraf nog onderdelen onvoldoende. Daarom doen ze mee met de uitleg van de onvoldoende behaalde onderdelen. Ze maken hiervan de b en c opgaven. Op onderdelen die goed gemaakt zijn, krijgen ze z.s.m. een reflectiegesprek (met een groepje leerlingen), waarbij de leerkracht nagaat of de juiste strategie en notatiewijze gebruikt wordt. Zo niet, dan wordt de juiste wijze aangeboden. Na het maken van de d sommen (en de som ervoor), is er tijd voor het pluswerkboek 2x per week en de m-kast 2x per week. Dit is in de hal van 9.50-</p>	<p>Deze leerlingen hebben op de cito een I gescoord. Op de cito van een half jaar verder wordt géén I gescoord. Ze hebben baat bij een (korte) instructie. Ze maken hierbij een korte verwerkingsopdracht. Daarna is er tijd voor gevarieerde verrijksopdrachten, gebaseerd op het toepassen van de spelling categorieën. (map SOM-spellingtips zonleerlingen). De leerkracht spreekt hierbij af wat er per week/ dag gemaakt moet worden. Het gemaakte werk wordt per week in de peergroep nabesproken.</p>	<p>Deze leerlingen hebben op cito begrijpend lezen een I gescoord. Daarnaast worden de taaltoetsen altijd goed tot ruim voldoende gemaakt. Bij nieuwe stof wordt meegedaan en de methodetoetsen worden gemaakt. De leerkracht bepaalt zelf welke lessen zinvol zijn voor begaafde leerlingen. Er wordt gebruik gemaakt van de plusopdrachten uit de methode. Daarnaast is tijd voor -Speurneus (groep 4) -Detective Denkwerk (groep 5 t/m 8) De leerkracht spreekt hierbij af wat er per week/ dag gemaakt moet worden. Het gemaakte werk wordt per week in de peergroep nabesproken.</p>	<p>Deze leerlingen hebben op cito begrijpend lezen een I gescoord. Zij hebben geen instructie nodig op de 9 strategieën. Ze maken de blauwe en groene vragen uit alles-in-1. Daarnaast is er tijd voor leren leren (beleidsplan). De leerlingen oefenen hierbij n.a.v. de tekst van alles-in-1 met het maken van een mindmap, tabel, schema, samenvatting of het zoeken van sleutelwoorden, ordenen van plaatjes, elkaar de tekst uitleggen, 3r strategie, redeneren of toetsvragen bedenken, proeftoets maken, studiekaartjes maken.</p>

	<p>10.15 bij een onderwijsassistent. In het pluswerkboek kruist de leerkracht aan wat er in 2 dagen gemaakt moet worden. Dit wordt groepsgewijs nagekeken/ nabesproken.</p>			
<p>2b De leerlingen krijgen verkorte instructie en de oefenstof van de basisvaardigheden wordt sterk gecompact. Naast het ingeperkte reguliere aanbod wordt tijd ingeruimd voor verrijking, verdieping of verbreding. Dit kan een onderwerp zijn, dat losstaat van de basisstof.(bijv. Acadin, Topklassers of ander speciaal ontwikkeld materiaal) De kinderen werken zelfstandig, ontvangen regelmatig feedback op hun leerproces en er worden duidelijke eisen aan hun werk gesteld.</p>	<p>Deze leerlingen hebben op de cito een 1 gescoord. De bloктоets wordt vooraf gemaakt. De toets wordt 100% goed gemaakt. Er volgt een reflectiegesprek (groepje leerlingen), waarbij de leerkracht nagaat of de juiste strategie en notatiewijze gebruikt wordt. Zo niet, dan wordt de juiste wijze aangeboden. Na het maken van de d (soms ook e) sommen, is er tijd voor 2 x per week rekentijgers, geen probleem, uitdagers voor kids, breinbrekers, 1x per week dammen of schaken Van 9.50 tot 10.15 is er tijd voor het pluswerkboek 2x per week en de m-kast</p>	<p>Deze leerlingen hebben op de cito een 1 gescoord. Ook op de cito van een half jaar verder wordt 1 gescoord. Ze doen mee aan de introductie van een nieuwe categorie. Deze leerlingen mogen daarna werken aan teksten schrijven over het thema en/of het thema-boekje met onderzoeksvragen. Hierbij wordt de spelling op de juiste wijze toegepast.</p>	<p>Deze leerlingen hebben op cito begripd lezen een 1 gescoord. De taaltoetsen worden altijd goed gemaakt. Bij nieuwe stof wordt kort meegedaan en de methodetoetsen worden gemaakt. Hierna is tijd voor -Speurneus (groep 4) -Detective Denkwerk (groep 5 t/m 8) -Slimme taal van het SLO (vanaf groep 3). Keuze uit kranten en tijdschriften of kinderliteratuur (map TOM-zonlln) De leerkracht spreekt hierbij af wat er per week/ dag gemaakt moet worden. Het gemaakte werk wordt per week in de peergroep nabesproken.</p>	<p>Deze leerlingen hebben op cito begripd lezen een 1 gescoord. Zij hebben geen instructie nodig op de 9 strategieën. Er is tijd voor leren leren (beleidsplan leren leren). De leerlingen oefenen hierbij n.a.v. de tekst van alles-in-1 met het maken van een mindmap, tabel, schema, samenvatting of het zoeken van sleutelwoorden, ordenen van plaatjes, elkaar de tekst uitleggen, 3r strategie, redeneren of toetsvragen bedenken, proeftoets maken, studiekaartjes maken. Dit is gekoppeld aan het thema-boekje met onderzoeksvragen.</p>

	2x per week. Dit is in de hal bij een onderwijsassistent. In het plusschrift kruist de leerkracht aan wat er in 2 dagen gemaakt moet worden. Dit wordt in de peergroep nagekeken/ nabesproken.			(o.a. mindmap maken, antwoord op de onderzoeksvragen uit informatieve teksten halen)
2c Leerlingen volgen, naast de aanpassingen genoemd in niveau 2a en 2b, op één of meerdere momenten van de week niet meer het standaard lesprogramma, maar gaan op de eigen school aan de slag met projecten. Te denken valt ook aan vakken als Spaans, schaken, 'peergroep' momenten, enz.	Voor leerlingen die hoog scoren op SiDi, cito rekenen, begrijpend lezen en spelling I scoren, is er 1x per week een half uur tot een uur plusklas (waarvan een half uur tijdens rekenen). Hierbij staan centraal: -Leren leren (vaardigheden zoals werken aan onderzoeksvragen, samenwerken, het maken van een presentatie, zelfstandig werken) -Leren denken (filosofie, debat, creatief denken) -Leren leven (werken aan een persoonlijk doel)	Voor leerlingen die hoog scoren op SiDi, cito rekenen, begrijpend lezen en spelling I scoren, is er 1x per week een half uur tot een uur plusklas. (waarvan een half uur tijdens rekenen). Hierbij staan centraal: -Leren leren (vaardigheden zoals werken aan onderzoeksvragen, samenwerken, het maken van een presentatie, zelfstandig werken) -Leren denken (filosofie, debat, creatief denken) -Leren leven (werken aan een persoonlijk doel)	Voor leerlingen die hoog scoren op SiDi, cito rekenen, begrijpend lezen en spelling I scoren, is er 1x per week een half uur tot een uur plusklas. (waarvan een half uur tijdens rekenen). Hierbij staan centraal: -Leren leren (vaardigheden zoals werken aan onderzoeksvragen, samenwerken, het maken van een presentatie, zelfstandig werken) -Leren denken (filosofie, debat, creatief denken) -Leren leven (werken aan een persoonlijk doel)	Voor leerlingen die hoog scoren op SiDi, cito rekenen, begrijpend lezen en spelling I scoren, is er 1x per week een half uur tot een uur plusklas. (waarvan een half uur tijdens rekenen). Hierbij staan centraal: -Leren leren (vaardigheden zoals werken aan onderzoeksvragen, samenwerken, het maken van een presentatie, zelfstandig werken) -Leren denken (filosofie, debat, creatief denken) -Leren leven (werken aan een persoonlijk doel)
3 Het gaat hierbij om (hoog-)begaafde leerlingen, bij wie het lesprogramma van een reguliere basisschool onvoldoende aansluit bij hun onderwijsbehoefte. Het programma wordt afgestemd op de onderwijsbehoefte van het kind. Er is een continu uitdagend aanbod passend bij het de leerling.	Deze leerlingen zitten 1 ochtend per week in de bovenschoolse plusklas. Voorwaarden: Deze leerlingen werken in niveau 2c. Ze scoren hoog bij SiDi Ze scoren I op begrijpend lezen en rekenen Er is behoefte aan contact met ontwikkelingsgelijken	Deze leerlingen zitten 1 ochtend per week in de bovenschoolse plusklas. Voorwaarden: Deze leerlingen werken in niveau 2c. Ze scoren hoog bij SiDi Ze scoren I op begrijpend lezen en rekenen Er is behoefte aan contact met ontwikkelingsgelijken	Deze leerlingen zitten 1 ochtend per week in de bovenschoolse plusklas. Voorwaarden: Deze leerlingen werken in niveau 2c. Ze scoren hoog bij SiDi Ze scoren I op begrijpend lezen en rekenen Er is behoefte aan contact met ontwikkelingsgelijken	Deze leerlingen zitten 1 ochtend per week in de bovenschoolse plusklas. Voorwaarden: Deze leerlingen werken in niveau 2c. Ze scoren hoog bij SiDi Ze scoren I op begrijpend lezen en rekenen Er is behoefte aan contact met ontwikkelingsgelijken

N.B. Per rekenblok kun je wisselen van niveaugroep.

N. Verklarende woordenlijst

Afkorting	Verklaring	Korte uitleg
LK	Leerkracht	Verantwoordelijk voor de groep.
IB	Intern Begeleider	Coördinatie zorg
OBC	Onderbouw coördinator	Coördineert groepen 1 tot 4
BBC	Bovenbouw coördinator	Coördineert groepen 5 tot 8
MT	Management Team	Directie en bouwcoördinatoren
RT	Remedial Teacher	Individuele leerlingondersteuning
AB	Ambulant Begeleider (REC)	
SBD	School Begeleidingsdienst	
IHP	Individueel HandelingsPlan	
HLP	Hulpplan	Deze vormen samen het groepsplan
BV	Bouwvergadering	
PCL	Permanente Commissie Leerlingenzorg	
JHT	Jeugd Hulp Team	
REC	Regionaal Expertise Centrum	
WEC	Wet op de Expertise Centra	
LGF	Leerling Geboden Financiering	
WSNS	Weer Samen Naar School	
SWV	Samenwerkingsverband	
DVD	Dyslexie Volg Document	
SOVA	Sociale Vaardigheid – training	Training waarbij wordt gewerkt aan de sociale vaardigheden.
V-P kloof	Verbaal – Performaal kloof	Discrepantie tussen verbale en performale prestaties
ASS	Autisme Spectrum Stoornis	Een ontwikkelingsstoornis met een neurologische oorzaak. Hersenen van mensen met autisme functioneren anders. Er is sprake van een spectrum door de diversiteit aan kenmerken ten opzichte van personen. Overlappende gedragskenmerken zijn te onderscheiden op het gebied van communicatie, socialisatie en herhalend gedrag. Deze stoornis heeft invloed op de gehele ontwikkeling.
ADHD	Attention Deficit (Hyperactivity) Disorder	Een aandachtstekortstoornis met hyperactiviteit en impulsiviteit. De hoofdkenmerken van deze ontwikkelingsstoornis zijn een verminderd concentratievermogen of aandachtstekort, ondoordacht handelen of impulsief gedrag en overmatige bewegingsdrang of hyperactiviteit.
ADD	Attention Deficit Disorder	Een subtype van ADHD, namelijk ADHD van het onoplettende type. Het gaat om een aandachtstekortstoornis. Kind komt niet druk en chaotisch over, eerder dromerig. Met name zichtbaar bij taken die concentratie vergen.
ODD	Oppositional Defiant Disorder	Negatief, agressief en opstandig gedrag
PDD – nos	Pervasive developmental disorder – not otherwise specified.	Pervasieve ontwikkelingsstoornis niet anders omschreven. Een ernstige en pervasieve beperking in de ontwikkeling van de wederkerige sociale interactie of van de verbale en non – verbale communicatieve vaardigheden, of als stereotiep gedrag, interesses en activiteiten aanwezig zijn, terwijl niet voldaan wordt aan de criteria voor een specifieke pervasieve ontwikkelingsstoornis e.d.
CD	Conduct Disorder:	Verdergaand agressief gedrag dan ODD
NLD	Nonverbal Learning Disorder.	Niet verbale leerstoornis. Een informatieverwerkingsstoornis in de hersenen. De stoornis kenmerkt zich door leerproblemen in de niet – talige gebieden. Probleemondervinding bij het opnemen van informatie, bijvoorbeeld visueel – ruimtelijk gebied, organisatorische problemen, moeite met volbrengen van taak en met het zien van grotere gehelen.

Bron: *Bijzonderwijs* van J. van Weijrother
Kinderen met een contactstoornis van P Dijkshoorn e.a.